

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

ŠTEVILKA 10

JOLIET, ILLINOIS, 2. JANUARJA 1914.

LETNIK XXIII

ZASTRAŽENE CESTE V CALUMETU, MICH.

Med meščani in štrajkačimi rudarji
zavladalo v zadnjih dneh
sovražstvo.

ZAVEZNA VLADA POSREDUJE.

Preiskava vzrokov božične nesreče.
Osem slovenskih žrtev.

Calumet, Mich., 29. dec. — Večina
žrtev božične tragedije je pokopana,
in koroner je pričel danes s preiskavo,
da dožene, kdo ima na vesti grozno
smrt 72 ljudi, predvsem otrok.

Ob istem času je pričela velika po-
rota houghtonskega okraja s preiska-
vo o sirovem napadu na Charles Moy-
erja, predsednika zveze "Western Fe-
deration of Miners".

John Densmore, agent zavezne
departamenta za delo, je dospel danes
semkaj, da bo pozvedoval o štrajku
delavcev v okrožju bakrenih rudnikov,
ki ga je smatrati za posredni vzrok
božične nesreče in za neposredni vzrok
napadu na Charles Moyerja. Predno se
je Densmore podal v Calumet, se je
v Big Rapidsu posvetoval z guverner-
jem Ferrisom o položaju v okoliših ba-
krenih rudnikov.

Štrajkarji so se namoč trudili, da
pojasnijo skrivnostno ugrabljenje
Moyerja; predvsem je treba dognati,
kdo so bili napadalci. O. N. Hilton
iz Denvera, glavni odvetnik zveze
"Western Federation of Miners", je
že na licu mesta in je baje v posesti
neposrednih obtožnih dokazil. Lo-
pov, ki je povzročil božično katastro-
fo v "Italian Hallu" z vzklikom "Go-
ri!" dosedaj še ni zasleden. Člani uni-
je pa ga baje poznajo, ali iz važnih
vzrokov še prikrivajo njegovo ime.

Naznanjena zavezna preiskava ru-
darskega štrajka se ne uresniči prej,
nego predloži Densmore predstojniku
departamenta za delo, Wilsonu, svoje
poročilo.

Več prič, ki so bile pri preiskavi za-
slišane, je zagotavljalo, da je vzklik
"Gori!", ki je povzročil paniko med
zbranimi okrog božičnega drevesca,

proniknil iz srede dvorane in ne od
vhoda, kakor se je izprva trdilo.

Dve priči sta izjavili, da je mož, ki
je zaklical usodno besedico, nosil bel
znak, ki je bil videti podoben znaku
članov meščanske zveze (Citizens' Al-
liance). G. Hilton, pravni zastopnik
zveze "Western Federation of Miners",
hoče jutri še temeljiteje preiskati stvar.

Premične slike, ki so bile pri več-
rašnjem pogrebu posnete, se ne bodo
predstavljale, ker je bil film ukraden.
Slikostrojnik je naznanil policiji tat-
vino.

Ceste v Calumetu zastražene.

Calumet, Mich., 29. dec. — Rudarji,
meščanje in plačani tajni redarji (de-
tektivi) hodijo nočjo po zasneženih
cestah calumetskih z nabitimi revol-
verji. Več nego 500 meščanov je bilo
oboroženih in zapriženih kot po-
možni šerifi; obenem so dobili povelje,
da se zberejo v Calumetu, kadar dru-
žina piškal sedemkrat zapiska.

Razgorčeni so štrajkačji rudarji in
njihovi voditelji proti rudniškim po-
slovojem, članom meščanske zveze in
stavkokazom, uvoženim iz New Yorka.
"Citizens' Alliance" je pravtako raz-
kačena proti voditeljem rudarjev, ki
so še na štrajku.

Mesti polni detektivov.

Kupčijo in obrt je petmesečni štrajk
zaustavil, in dosedaj mirni mesti Calu-
met in Houghton s svojima dvema po-
licistoma sta zdaj napolnjeni s tajnimi
redarji in stražniki, ki sta jih preskr-
beli Waddell-Mahon Co. v New Yorku
in Asher Detective Agency.

Meščanje, ki jih ne briga spor med
rudarji in rudniškimi posestniki, raz-
u ozirom na kupčijo, ki jo imajo ž nji-
mi, se boje, da nastanejo neprimike iz
napetega položaja.

Hiše odličnejših trgovcev so zastra-
žene po tajnih redarjih, in rudniški
uradniki in člani zveze "Western Fe-
deration of Miners" hodijo po ulicah z
dvema ali tremi krepkimi oboroženci,
ki jih pazno čuvajo.

Filmi premičnih slik ukradeni.

Premične slike, posnete pri večeraj-
šnjem velikem pogrebu, menda ne bo-
do predstavljane. Slikostrojnik je na-
znanil, da so neznanci vlomili v nje-
govo sobo v nekem krajevnem hotelu
in ukradli filme.

V glavnem stanu rudarske unije so

WILSON ODPOKLICAL LINDA IZ MEHIKE.

Posebni odposlanec predsednikov po-
zvan, da ustmeno poroča
o položaju.

PRI HUERTI MAL OPRAVIL.

Boji med vstaši in vladnimi četami se
nadaljujejo z zmagami prvih.

Vera Cruz, 30. dec. — Na dan No-
vega leta bosta predsednik in njegov
osebni zastopnik v Mehiki, bivši gu-
verner John Lind, osebno razpravljala
mednarodna vprašanja, ki so nastala iz
mehikanskega položaja. G. Lind je
nočjo na krovu najhitreje križarke a-
meriške mornarice, bojne ladje "Che-
ster", zapustil Vera Cruz, da se poda v
Pass Christian, Miss., kjer biva G. Wil-
son na svojih počitnicah. Podadmiral
Fletcher je posebnega odposlanca za-
gotovil, da doseže ameriško brežino v
26 urah.

Ni nobena tajnost, da je G. Lind z
veseljem pozdravil poziv predsednika,
da ga naj obišče. Odkar je posebni
odposlanec pred kakimi petimi meseci
dospel v Vera Cruz, je redno pošiljal
podrobna poročila o razmerah v Me-
hiki na zavezno vlado, a ne da bi imel
priložnost, "razgovoriti se" kdaj s
predsednikom ali državnim tajnikom.
In v pismenih poročilih ni smel ali
mogel svojih vtiskov opisati tako, ka-
kor bi jih lahko ustmeno razložil.

V okolici mesta Ojinaga se je tudi
danes nadaljeval boj med vstaši in
vladnimi četami ves dan, a brez odlo-
čitve; vendar je gotovo, da vstaši zma-
goslavno prodirajo.

takoj osutili tatvine filmov iste skriv-
ne činitelje v občini, ki so predsednika
Moyerja izgnali iz okrožja.

Tatvino smatrajo za poskus, zadušiti
javno sočutje s štrajkarji.

Moyer operiran.

Chicago, Ill., 30. dec. — Charles H.
Moyer, predsednik zveze "Western
Federation of Miners", je bil uspešno
operiran včeraj, ko so mu odstranili

kroglo, katero je zadobil pri izgonu
iz Houghtona, Mich.

"Moyer je na poti brzega okrevanja",
je rekel dr. W. M. Harsha, "ali
še ni iz nevarnosti. Dolgo ne bo, ka-
kor pričakujemo, da se spet lahko po-
vrne v Calumet, če želi."

Zavezna preiskava.

Washington, D. C., 30. dec. — Za-
vezni generalni pravdnik McReynolds
je danes obrnil svoje oko na razmere
v michiganskem okrožju bakrenih ru-
dnikov. Senator Martine je pred nekaj
dnevi pismeno sprožil preiskavo od
strani pravosodnega departamenta. Da-
nes je dobil zagotovilo, da se bo za-
vezni generalni pravdnik podrobno
bavil z zadevo in da bo nemudoma
posredoval, če v štrajkovnem okrožju
res vlada brezzakonje, kakor se po-
roča.

G. Reynolds je že poprej slišal, da
se nahajajo v okrožju bakrenih rudni-
kov razmere, ki so podobne "peonazi"
(služnosti ali nekaki sužnosti). Dose-
daj pa ni bilo neposrednih obdolžitev,
ki bi opravile pričetek preiskave. Za-
vezni uradnikom je zdaj naročeno,
naj natanko proučijo razmere in o tem
podrobno poročajo.

Kdo je povzročil nesrečo?

Calumet, Mich., 30. dec. — Pri da-
našnji preiskavi o vzrokih katastrofe,
ki je zahtevala na božični večer 72
človeških žrtev, večinoma mladih, so
si izpričbe raznih zaslišancev v mno-
gočem nasprotovale. Več prič, ki jih
je priskrbela "Western Federation of
Miners", je izpovedalo pod prisego,
da je mož, ki je izustil strašni klic
"Gori!" in povzročil paniko, nosil znak,
ki je popolnoma enak znaku članov
štrajkarjem sovražno "Citizens' Al-
liance". Nasprotja so se pokazala pri
opisovanju dotičnika.

Preiskava se tako zavlečuje, da bo
trajala še mnogo dni.

Osem slovenskih žrtev.

Iz calumetskega "Glasnika" z dne
26. decembra posnemamo, da je bilo
pri božični nesreči v italijanskih dvo-
rani osem slovenskih žrtev. Imena
istih so: Butala Josip, 8 let star; Jesih
Bertrik, 45 let; Lustig Jakob, 5 let;
Lesar Rudolf, 5 let; Lesar Mimi, 11
let; Papež I., 15 let; Papež Marija, 8
let, in Smuk Mimi, 7 let stara.

Vihar in sneg.

New York, 26. dec. — Vihar, ki je
danes razsajal, je napravil tukaj in po
celi okolici neprecenljivo škodo. V
East Riveru sta utonili dve osebi. Dve
barki sta obsedeli na pečini ob brežini
newjersejski in neverjetno je, da bi
deset glav broječe moštvo uteklo
smrti.

V Seabrightu, N. J., kadih 20 milj
južno odtoč ležečem letovišču, je veči-
na hiš ali razdejanih ali poplavljenih.
Kadih 70 družin je brez strehe in mno-
gi hoteli so tako poškodovani, da se
bodo morali popolnoma prezidati.

Kolikor se da napravljena gmotna
škoda dosedaj pregledati, je precejne-
na na milijon dolarjev.

Philadelphia, Pa., 26. dec. — Ves
dan je razsajal danes po vzhodni Penn-
sylvaniji snežen vihar, ki je nosil s
seboj smrt in pogibe. Dva moža sta
bila najdena v nekem zametu zmrzla.
Brzovjavna zveza z Readingom in
Hazletonom je skoro popolnoma pre-
trgana. Cestno-železnični promet se
je komaj vzdržal, in tudi železnični
promet je bil zelo oviran.

Los Angeles, Cal., 26. dec. — V raz-
dalji kadih sto milj so bili na brežini
ležeči kraji in letovišča danes poplavl-
ljeni vsled razburkanega valovja, tako
da so prebivalci povsod zelo trpeli.

Trije rudarji usmrčeni.

Bicknell, Ind., 29. dec. — V Indian
Creek-rudniku, oddaljenem 4 milje od
tega kraja, se je pripetila davi plinova
eksplozija, pri kateri so bili trije de-
lavci usmrčeni in eden hudo poškodo-
van. Ponesrečenci so zasuti.

Nesreča se je primerila, ko je 150
broječi ponočni posad (siht) prene-
hal z delom.

Vlaka trčila skupaj.

Boonville, Mo., 25. dec. — Blizu po-
staje Boonville se je zaletel danes o-
sební vlak št. 21 Missouri Pacific-
železnice v tovarnen vlak. Dan Johnston
iz Jefferson City, kurjač osebnega vla-
ka, je bil na mestu usmrčen in stroje-
vodnik E. Gersuch težko ranjen. Tudi
več potnikov je bilo znatno poškodo-
vanih.

Madžari popustljivi?

Budimpešta, 24. dec. — Ogrski dr-
žavni zbor se trudi, da še zadnje dni
tega leta uporabi za ublažitev nasprot-
ij, in je storil v tem oziru že dokaj
korakov. Ministrski predsednik grof
Štefan Tisza pridno dela za sporazum-
ljenje. Uvaja se politika popustljivo-
sti, ki ima nasproti Nemcem, Rumu-
ni in Hrvatom prav daleč segati in-
nanje spravljivo vplivati.

RUSINI KOT "VELEIZDAJAVCI".

Pravda proti 94 Rusinom, ki so baje
na Ogrskem delovali za od-
pad od Avstrije.

RUSIJA OBDOLEŽENA, SEVEDA.

Namišljeno gibanje zoper habsburško
vladarsko rodovino.

Budimpešta, 30. dec. — Pri današnji
razpravi veleizdajniške pravde, ki se
vrši v Marmaros-Szigethu proti števil-
nim Rusinom, se je nadaljevalo zasli-
ševanje. Skoro vsak obtoženec se je
zagovarjal, da so ga vodili verski na-
gibi.

Po trditvi državnega pravdnistva so
obtoženi delovali za odpad od Avstro-
Ogrske. Gibanje je baje Rusija pod-
pirala.

Budimpešta, 29. dec. — V Marmar-
os-Szigethu, glavnem mestu po svojih
slatinah ali rudniških studencih in
svojem rudniškem bogastvu znanega
ogrskega komitata Marmaros, se je
pričela danes pravda proti 94 Rusinom,
ki so obtoženi veleizdaje. Kakor iz-
vaja tožbenica, so delovali z besedo in
pisavo za odpad od dvojne monarhije.
Njihov vodja je bil, kakor je rečeno,
neki ruski redovnik, ki se imenuje otec
Aleksij in se je pred zaobljubo baje
pisal Aleksander Kabaljuk.

Prav posebno se zanimajo za pravdo
v političnih krogih, ker je videti do-
mneva utemeljena, da je celo puntar-
sko gibanje povzročila in finančno
podpirala Rusija. Pravijo, da se je
poleg mnogih drugih ruskih redovni-
kov in duhovnikov tudi član dume
grof Vladimir Pobraskij, predsednik
ruske konservativne ustavne stranke,
dejansko udeleževal propagande in jo
na vse mogoče načine pospeševal.

Vkljub previdnosti, s katero so de-
lovali propagandisti, se je čuječnosti
oblastev posrečilo, odkriti in prepre-
čiti pravo namero gibanja. Zbrana
dokazila so baje temeljita in krivda
udeležencev je baje dognana nad vse
dvome.

Propaganda se je vršila pod pretve-
zo spreobračanja rusinskih kmetov k
pravoslavni veri. Skrivaj se je razde-
ljevalo na stotisoče v ruskem jeziku
tiskanih spisov, v katerih se je hujška-
lo zoper cesarja-kralja in habsburško
dinastijo z očitnim namenom, da se
rusinski podaniki dvojne monarhije
pregovorijo k opadu in zedinijo pod
rusko vlado.

Spet vojna na Balkanu?

Belgrad, 30. dec. — Srbija se pri-
pravlja za novo vojno na Balkanu. Da-
nes se je dognalo, da je vlada naro-
čila mnogo topov pri nemški tvrdki
Krupp za srbsko topništvo.

Srbske čete so prodrle v severno Al-
banijo vkljub svarilom Avstro-Ogrske.

Velik požar.

San Sebastian, Špansko, 29. dec. —
Požar, ki je grozil upepeliti večji del
mesta, je izbruhnil opolnoči v neki na-
jemni hiši in bil omejen šele po trdem
trudu. Močan veter je raznašal pla-
mene na vse strani. Številne najemne
hiše so zgorele. Na tisoče prebiva-
cev, ki so komaj rešili golo življenje,
je brez strehe in prenočje po cestah.
Tudi dvoji gledališči sta zgoreli, in tu-
di vojašnica je upeljena.

"Osebná svoboda".

Austin, Texas, 24. dec. — Državno
višje sodišče je božični punč popolno-
na "iztrežnilo". Odločilo je danes v
nekem "poskusnem slučaju", da ne
sme niti noben popotnik v svojem
kovčegu nositi nič močnejšega nego
limonado in "kokakolo", bržko dospe
v suho državo.

Železnica ni hotela odpraviti kov-
čega tožitelja, ker je vseboval ne-
kak steklenic ruma.

Največji Američani.

New York, 24. dec. — Pri 108. let-
nem banketu zveze "New England
Association" v New Yorku je omenil
znani pisatelj Irving Bachelier šest
imen, ki jih smatra za največje Ame-
ričane.

To so: Cornelius Vanderbilt, naj-
večji trgovec; Abraham Lincoln, naj-
večji predsednik; Thomas Edison, naj-
večji izumitelj; Horace Greely, naj-
večji novinar; Mark Twain, največji
humorist, in Walt Whitman, največji
pesnik.

Med gosti sta bila guvernerja Bal-
dwin iz Connecticuta in Fletcher iz
Vermonta.

Za svetovni mir.

Tokio, 26. dec. — Japonski cesar je
danes osebno otvoril državni zbor. V
svojem prestolnem govoru je pripo-
ročal vzdržanje prijateljskega razmer-
ja med Japonsko in velevladstvi; kazal
je na to, da sta zveza z Anglijo in do-
bro razmerje do Kitaja glavna činite-
lja za vzdržanje miru.

Drobtinice.

Nekje je bila pred leti ta-le zani-
miva novica v listih: Protestantsko
cerkev so rabili protestanti dveh raz-
ličnih veroizpovedanj, recimo luteran-
ci in presbiteranci. Predpoldne so
imeli bogoslužje eni, popoldne drugi.
Tako se je zgodilo, da je predpoldne
na Velikonočno nedeljo pridigar "do-
kazal", da Kristus ni vstal od mrtvih,
popoldne pa je drugi pridigar dokazal,
da je vstal Kristus od mrtvih. — Toda
Konda je oba protestantska pridigar-
ja posekal. On pa je v eni številki svo-
je gnojne jame z imenom "Sv." doka-
zal, da Kristus ni bil čudežno rojen in
da je bil čudežno rojen. Klobuk od
pred tako učenostjo! Na prvi strani
trdi, da Kristus ni bil čudežno rojen,
na peti strani iste številke pa dokazuje,
da je bil Kristus na čudežni način ro-
jen in da je Božič najljubeznivejši
praznik za celo človeštvo. To je
tisti Konda, ki neprestano laja, da ne
veruje v nobenega Boga, da je vsaka
vera humbug. Kako čudno mora zgle-
dati v notranjosti Kondatove tikve!

V "Masonic Observer" je trdil nek
prostozidar ali frazamon po imenu Ir-
ving P. Jones, da je v Minneapolis
med 400 kaznjenci 396 katoličanov, da
pa ni med njimi nobenega prostozida-
rja. List "Cath. Bulletin" pa ga je
zgrabil za umazani jezik, naj svojo tr-
ditvev tudi dokaže. In bratec Jones
je zlezal pod klop v ravnotistem "Ma-
sonic Observer" in prekalil svojo
trditvev, izjavil je, da je lagal, da si je
celo trditvev kratkoma izmislil. Tako
delajo frazamonji, katerim snaži čev-
lje Konda. Konda je njihov učenec.
Tudi on laže; ko se ga na prime, pa
prosi odpusčanja in preklicke. Živijo!

"Proletarčev" Škof je zgubil vse tri
filozofe in je zdaj definitivno sprejel
oficielni titel, da je največji lažnjivec
pod solncem. Je tudi nekaj!

Kristus je ljubeznivo sprejemale vse
dotične, ki so pripoznali svoje zmore,
ki so kazali kes in obžalovanje. Ostro
pa je prijelam trdovratne zakrknjene
grešnike, ki niso nikakor hoteli pri-
znati, da so na krivem potu. Proda-
jalce je z bčcem iztiril iz templja, tr-
dovratne farizeje je imenoval gadjo
zalego in pobeljene grobove. Slab
značaj bi bil torej tisti, ki bi vsakemu
dal prav, ki bi vsako napačno nazira-
nje svojega bližnjega "spostoval", naj-
slabši bi bil list, ki bi vsakogar "bo-
žal", če ima še tako prismojene nazo-
re, samo zaradi "ljubege" miru.

Varnost na morju.

London, 26. dec. — Andrew Fur-
seth, predsednik mednarodne paro-
brodarstvene združbe, je davi brzojav-
il predsedniku Wilsonu svoj odstop
kot delegat k "mednarodni konferen-
ci za varnost na morju". Svoj odstop u-
temeljuje s tem, da več narodov ni
priporočalo povišje varnosti na mor-
ju, nego smatralo obstoječo višino že
za predalekosežno.

"Manilski junak".

Washington, D. C., 26. dec. — Ad-
miral George Dewey, "manilski ju-
nak", je obhajal tukaj danes svoj 79.
rojstni dan, čvrst in zdrav. Njegov
sin iz Chicago je prišel čestitat.

Brezžična zveza.

New York, 24. dec. — Zadnja izpo-
polnitev sklicevalnih naprav za požar-
no brambo v tem mestu je brezžična
zveza med 11 gasilskimi ladjami.

Prvi poizkusi je bil izvršen včeraj iz
glavnega stana z ladjo "James Duane".
Odplula je takoj po oddanem zname-
nju v določeni kraj. Med potjo tjakaj
je bila pozvana, naj se takoj vrne, in
nemudoma se je na znamenje vrnila.
Poizkusi so trajali komaj dve minuti.

Japonija in Mehika.

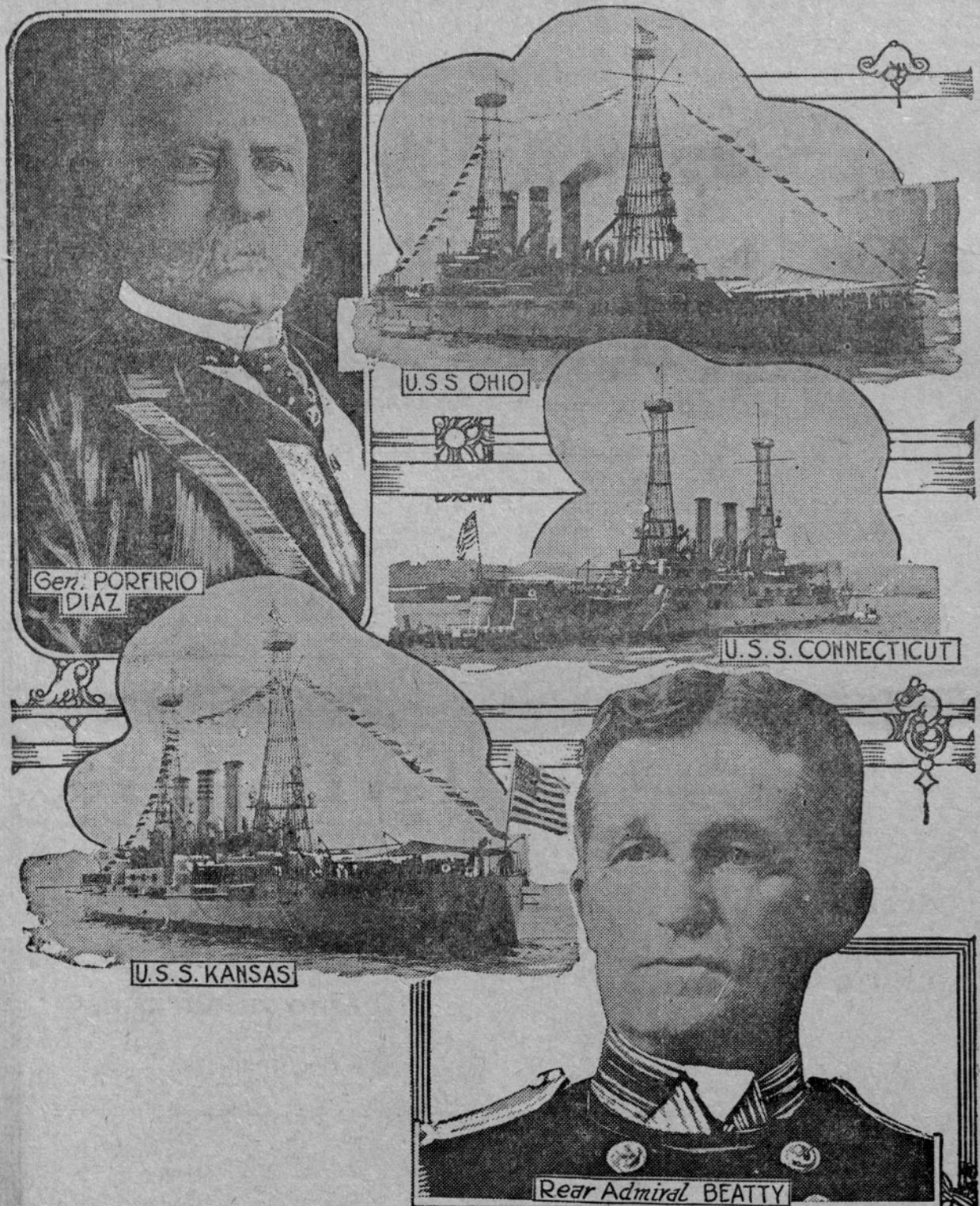
Tokio, 25. dec. — Francisco de la
Barra, prejšnji mehiški ministar
zunanjih stvari, ki se mudi zdaj tukaj
na čelu posebnega odposlanca, je bil
povabljen danes v grad na cesarsko
pojedino in je izročil pozneje mikado
državno pismo, v katerem izreka za-
časni predsednik svojo zahvalo za u-
deležbo Japonije na proslavi stoletni-
ce obstanka mehiškega ljudovlade.

Mikado je sprejel pismo z izrazi la-
skavega priznanja. G. de la Barra je
bil odlikovan s podelitvijo velikega
križca Pavlovninega reda.

Hotel, v katerem se je nastanilo po-
sebno odposlanstvo, je bil oblegan po
veliki množici ljudstva, ko je stopal
g. de la Barra v voz, v katerem se je
imel odpeljati v palačo. Mehičani so
bili pozdravljeni z gromovitimi vzkli-
ki. Tudi na poti v grad je prišlo več
nego enkrat do prirščnih demonstracij.

V nekem razgovoru je nekdanji mi-
nistar zunanjih stvari izjavil, da z
njegovim poslanstvom niso v zvezi
nobena skrivna naročila in da gre iz-
ključno za enostavno dejanje vljud-
nosti.

Tukajšnji dnevniki kažejo vsi na
uvodnem mestu na to, da more poset
mehikanskih diplomatov samo pripo-
moči k še boljšemu razmerju med o-
bema deželama.

BIVŠI MEHIKANSKI VLADAR, KI GA HUERTA POZVAL DOMOV; TRI DODATNE BOJNE LADJE
Z. D. PRI VERA CRUZU IN NJIHOV POVELJNIK.

General Porfirio Diaz, odstavljani predsednik mehiški, je bil meseca novembra pozvan nazaj domov iz
Evrope, kar je vzbudilo mnogo pozornosti v političnih krogih. General Diaz je 83 let star. Svoj čas je gen.
Diaz izjavil, da se nikdar več ne povrne v svojo domovino, razun ob napadu iste po kakih tuji vevlasti. — Tri
nadaljnje bojne ladje Združenih Držav so bile odposlane pred Vera Cruz, ko so bili Američani v glavnem mestu
mehikanskem v smrtni nevarnosti. Dospelo so v mehiškansko vodovje pred kratkim pod poveljstvom admirala F.
E. Beattyja. Na tej sliki vidite vse to.

IZ SLOVENSKEGA NASELJIN.

Joliet, Ill., 31. dec. — Novo leto se prične nočjo opolnoči. Sprejeli bodo novo leto nekateri z veseljem in radostjo, drugi z žalostjo in bolelostjo, a spet drugi s plašljivo bojaznijo. Poslednji so črnogledi pesimisti in vidijo v vsakem madežu, ki se pokaže na obzorju, pogubonosno nevihto, grozečo sovražnico, katere jim utegne uničiti blagostanje ter pripraviti v nevarnost telo in življenje. Vsaka izpremembra se jim zdi nevarna in za tenčico prihodnosti slutijo samo pogibelj in škodo. Tisti pa, ki se poslavljajo od starega leta z žalostjo v srcu, so pač pokopali kakega dragega svojca, kako ljubo bitje, katerega izguba jim je za sekala neozdravljivo rano v srce, da so vedno žalostni. A morebiti jim prinese novo leto olajšbo trpljenja; in to danes želimo vsem potrjim in žalostnim — da jih obisje solnce sreče v veri, upanju in ljubezni! In tem potom tudi še enkrat voščimo vsem cenj. naročnikom in sodnikom, prijateljem in podpornikom Am. Sl. srečno novo leto!

— Rojenice iz bajne dežele so prinesle koncem starega leta največjo srečo v hišo g. Antona Nemanicha. Sinoči se mu je rodilo zdravo in čvrsto dete — sinček, kateremu se že kooj ob rojstvu pozna, da ima očeta korenjaka. Šestnajst otrok se je že rodilo g. Nemanichu, in deset mu jih živi zdravih: šest sinov in štiri hčere. Presrečnemu očetu in njegovi gospej soprogji iskreno čestitam!

— Nemanich ml. kot salunar. Z novim letom prevzame g. Anton Nemanich ml. veliki, moderno opremljeni salun v hiši svojega očeta, 1000 N. Chicago st. Novemu salunarju prav mnogo sreče!

— Dva plavža "ronata". Ker so v So. Chicagi v tovarni Illinois Steel kompanije na božični dan zaprli dva oddelka, je tudi v Jolietu zavladala bojazen, da popolnoma zapro tudi tukajšnja tovarno. Toda glavni superintendent D. R. Mathias je izjavil, da se kaj takega nikakor ne namerava tukaj, da se bo marveč nadaljevalo z delom kakor zadnje mesece, z istim številom delavcev. Dva plavža (blast furnaces) bosta še nadalje "ronala". Ni pa še upanja, da bi se v kratkem pričelo delati s polno silo, in gotovo tudi še ni, če se prične do meseca marca. Tako je izjavil g. Mathias.

— "Joliet Prison Post". Tako se bo imenoval novi časopis, katerega prva številka izide jutri, dne 1. januarja 1914, v tukajšnji državni kaznilnici. Novi časopis bo izhajal kot mesečnik in njegovi sodniki bodo edinele kaznjenci. Urednik bo Peter Van Vlis-singen iz Chicage, znani ponarejeval-vec in lažnik, a njegov pomožni urednik bo George William, tudi iz Chicage, ki si je zaslužil sprejem v kaznil-nico kot ropar.

— Cestna razsvetljava. V ponedeljkovi seji mestnega odbora je bilo sklenjeno, da se ima takoj oskrbeti več cestnih električnih obločnic v vseh sedmih wardah mesta. Vsaka warda dobi najmanj dve novi obločnici. Več razsvetljave je pač želiti v našem mestu, če hoče biti res napredno.

— 10letnica požara. Včeraj je bila žalostna obletnica nepozabnega požara v Chicagi, pri katerem je zgorelo tudi pet Jolietčanov. Pred desetimi leti je namreč zgorel tamošnji Iroquois Theater, in tisti požar je zahteval skupaj 562 človeških žrtev. V čikaških cerkvah so se vršile povodom žalostne 10letnice službe božje za ponesrečence.

— Brez snega smo tudi še zadnji dan starega leta, in brez hudega mraza.

Barborton, O., 27. dec. — Dne 25. dec. t. l. je dospel iz stare domovine rojak Alojzij Perc. Da bi bil vespovsod zadovoljen z delom in srečen v novi domovini, mu želi zastopnik tega kat. lista, A. S.

Poročati imam tudi žalostno novico, ki se je zgodila v naši naselbini dne 26. dec. Ob pol 5. uri popoldan je šel rojak Pavel Klomp po opravkih k rojaku Jos. Troha. Ko pride v hišo, takoj povedo, da J. Troha in njegova žena nista v pravem sporazumu ter da mož ženo tepe. Rokaj Pavel Klomp je hotel pomiriti. Posrečilo se jim je le toliko, da je soproga J. Troha zbežala v 1. nadstropje. Ko pa to vidi razsrdeni mož, gre tudi on v 1. nadstropje, da bi tam ženo tepel. Tudi tukaj so hoteli rojaki pomiriti. V 1. nadstropje so se podali rojak Pavel Klomp in še dva druga. Ko so pomirili moža in sta ga dva odvedla iz nadstropja v pritličje, v tem trenutku pa pade iz nadstropja po stopnicah rojak Pavel Klomp s tako silo, da se je tako močno poškodoval, da je dne 27. dec. zjutraj ob 3. uri izdihnil svojo dušo. Slovaški č. g. župnik mu je podelil sv. zakrament in sv. poslednje olje.

Pokojni Pavel Klomp je bil rojen v vasi Babno polje, fara Staritz na Kranjskem. V starosti 30. let je moral zapustiti ta svet. Tukaj zapuša brata Jakoba Klomp ter žalujočo soprogo in eno hčerko. Bil je član dr. "Lavdon" slov. narodne jednote. Pokojnikovi duši večni mir in pokoj, sodnikom naše sožalje!

Mihael Železnikar, zastopnik A. S.

Cherryvale, Kas., 28. dec. — Spoštovani g. urednik! Prosim, priobčite mojih par vrstic v vašem oziroma našem listu, ker je zares hvalevreden list, posebno v krajih, kjer se ne sliši slovenske pridige; posebno zdaj je dobro in koristno, ker so tako dolgi in lepo podučljivi članki od sv. vere. Prišla je zima, prišel je sv. božični čas in z njim novo leto in nejasna bodočnost v novem letu. Posebno iz mest se slišijo pritožbe, vedno večja draginja in vedno več brezposelnosti, in iz tega pride tudi neljuba revščina.

Zato, dragi rojaki, selite se na farme, ker za pridne roke je ameriška zemlja velikega pomena. Tukaj imas lep kos zemlje, vse skupaj urediš si po svojem okusu, giblješ se prostovoljno, kar in kakor ti je ljubo, in take tesnobe kakor v starem kraju, kjer so na potu vsi eden drugemu. Ne bom rekla, da je življenje na farmi posuto z rožicami, posebno ne v začetku, ampak sčasoma si ustanovijo zares krasno življenje, lepo in mirno. Posebno naši dobri slovenski korenjaški možje so izvanredno pridni, kadar začno obdelovati zemljo, se jim precej pozna, da so rojeni kmetje. Zato je najboljšje, da se povrnejo na kmetije.

Pa tudi žene slovenske so pridne in zadovoljne na farmi, ljubijo naravo bolj in bolj; dokler živijo v mestih, se nekoliko bojijo iti na farmo, češ da so v starem kraju morale preveč delati, ali tukaj ni tako: vodi svoje gospodinjstvo, pazi na kokoši in mlekarstvo, to je vse. Zato, drage rojakinje, pojdite z veseljem na farme, ker na farmi boste lahko učile svoje otroke, se ne bodo pohujševali po "stritih" od hudobnih otrok!

Veselo in srečno novo leto želim vsem rojakom tukaj v Ameriki in v stari domovini. Posebno lepo pozdravim slovenske farmarice in farmarje! Vam, gospod urednik, pa želim v novem letu na tisoče novih naročnikov in predplačnikov!

Ivana Bambich.

South Omaha, 27. dec. — Gospod urednik, prosim malo prostora v vašem cenjenem listu, da malo naznam, kako se imamo tukaj na zapadu. Najprej naznam, da zime nimamo velike. Za Božič smo dobili samo toliko snega kakor slano, samo za božično darilo; menda so ga za Božič morali povsod nekaj dati, zatorej ga jim malce primanjkuje ali kakor že. Nadalje, z delom gre tukaj še precej. Vsi zaposleni delavci delajo zmirom po navadi. Vsi drugi, ki prihajo iz raznih krajev, ne morejo vsi dela dobiti; pa kdo jim bi ga mogel toliko dati!

Nadalje moram tudi omeniti, kako je Omaha letos ko nikdar poprej praznovala sveti večer krasno in ganljivo, bodisi za protestanta ali za katoličana. Na glavnem prostoru v mestu pred "Court housom" je bilo postavljeno božično drevesce, ail bolje rečeno, največje in najlepše drevo, katerega so mogli dobiti v zapadnem gozdu. Visoko je bilo 65 čevljev in deblo je bilo debelo 21 čevljev. Na vrhu je bila zvezda, 5 čevljev velika; tisočdvajsetinosem je bilo sveč z električno razsvetljavo različnih barv, zelenih, belih in rumenih. Zvezda sama je imela sedemdesetpet sveč in drugih različnih okrasov je bilo vse polno. Tudi naroda toliko, da ni človek mogel vprek proiti: več ko petnajstisoč gledalcev in otrok, ki so pričakovali časa, da so bila božična darila za otroke doma kakor nič. Vse je drvelo veselo na kraj novega veselja. Ob osmi uri so pričeli veliko drevo razsvetljevati, a to je bil kras, po celem velikem mestu ga je bilo mogoče videti. Prijatelj je prijatelju stisnil roko z besedami "Voščim vesele praznike". Prejemali so darila eden od drugega. Godba je zaigrala in petje na programu je donelo kakor da bi klicalo veselo rojstvo Gospodovo, katerega so tudi v resnici pričakovali. Petnajst minut od dvanajst so učenci iz višjih šol zapeli pesem "Shine out, O Blessed Star" itd.

O, da mi se je ta dopis tako daleč že razlekel, že bi bilo končati čas zadržaj, pa mi ne zamerite, gospod urednik. Drugkrat kaj več in še kaj bolj. Tudi vam voščim vsem čitateljem in čitateljicam tega lista srečno in veselo novo leto, posebno pa vam, gospodje pri Am. Sl. in vašemu dobro dohajajočemu listu veliko uspeha in naročnikov.

M. K. S.

Steelton, Pa., 25. dec. — Prosim Vas, g. urednik A. Slovenca, da bi mi odstopili malo prostora v priljubljenem listu.

Z delom gre bolj slabo, ker je večina tukajšnjih tovarnih zaprtih in to za nedoločen čas in je veliko brezposelnih; večina jih je že odpotovala v staro domovino.

Tudi tukaj nesreča ne počiva. Dne 22. dec. se je podal rojak Mike Mahorčič v tukajšnje Co. prodajalno, da si kupi božično drevesce; in ko se je vračal z nakupljenimi stvarmi domov po Reading Philadelphia R. R., ni slutil nobene nevarnosti. V tem hipu pridrdra lokomotiva omenjene družbe in ga povozi tako, da mu je glava bila odtrgana od telesa. Pokojnik je bil doma iz Drašič na Belokranjskem. Tukaj zapuša žalujočo soprogo in

enega sina. Bival je tukaj nad 20 let in je bil član društva sv. Alojzija št. 42 K. S. K. J., katero mu je priredilo lep pogreb; dne 24. dec. so ga položili k zadnjemu počitku. Bodi mu lahka tuja zemlja!

V tukajšnji naši slovenski cerkvi sv. Petra so zvonovi zapeli, da se bliža sveta noč, in smo imeli polnočnico kot v starem kraju. Cerkev je bila lepo okinčana s svežimi cveticami in božičnimi drevesci. Zato gre vsa zahvala našemu častitemu župniku in našim dekletom za trud, ki so tako skrbno nabirale denarne prispevke za okrasitev cerkve. In cerkev je bila napolnjena do zadnjega kotička. Druga sv. maša je bila ob 8. uri; tretja je bila ob pol enajstih, in te sv. maše so se udeležila vsa tukajšnja slovenska društva, ki so prikorakala s slovensko godbo Liberty Band. In godba je tudi pri sveti maši igrala med petjem, tako da se je marsikomu oko rosilo od prelepega petja in godbe.

Tukaj spet smo pokazali Slovenci, kaj premore slova napraviti. Zatorej bodimo složni, ker v slogi je moč in kaj Bog, da bi se tako šli zanaprej, da bi ostali še v slogi, ker z združenimi močmi se da doseči lep uspeh, če smo majhni, bomo pa že veliki. In ker se je slovenska godba tako lepo obnesla, bi bilo želeli, da bi jo vsa slovenska društva podpirala ob prilikah in zabavah v slovenskem žeslu "Svoj k svojemu", in boste videli, da bo nam napredek zasiguran.

Zdaj pa Vas prosim, gospod urednik, da se ne boste jezili, da ne znam kdaj jenjati. Končam za danes, ker se bojim, da bo ta moj dopis znabit v koš zlezal. Zdaj pa voščim vsem prijateljem in znancem veselo in srečno novo leto, tebi pa, vrli Amer. Slovenec, obilo novih naročnikov v novem letu!

Jos. Krašovec.

Tioga, Wis., 27. dec. — Božični prazniki so bili letos za nas župljane na Willardu prazniki veselja in sreče. Na sveti dan smo imeli sveto mašo ob enajsti, in na sv. Štefana dan pa ob deveti uri. Oba dneva nas je g. župnik poučeval s krasnimi govori v božjo čast in zato hvala mu. Sveto mašo bomo imeli vsako nedeljo. Naši malčki so dobili zopet učenika in vodnika proti sv. nebesom. Pomagajmo č. g. gospodu in podpirajmo ga z vsem, in bodimo si svesti, da naš trud in žrtvovanje, kar storimo za božjo čast, ne bo ostalo brez plačila, gotovo ne. Torej bodimo složni, ker le v slogi je moč.

Kam jo je bila pa popihala starka zima letos? Gotovo kam tja na severni tečaj. Božič brez snega! Res idealno vreme, pravo indijansko pole-tje smo imeli do sedaj. Lahko smo delali na prostem do Božiča. Banes, ko to pišem, na dan sv. Janeza, naletuje sneg, torej je pa že enkrat vendar polukala naša znanaka, kmalu bo vsa tu, kaj ne da, č. g. urednik? Oho, smo že skup z njo; je že tukaj, ker mete prav pošteno, vedno bolj; sem vedela, da ne bo ostala pri Eskimovcih vedno. No, naj le pride sedaj, ker je to čas za njo. Nam je tudi dobro došla, saj smo pripravljeni na njo, hvala Bogu.

Pozdravljam vse čitatelje(ice) tega prekoristnega lista in voščim vsem srečno, veselo in zdravo novo leto, in gospodom pri A. Slovencu, listu pa želim obilo novih naročnikov in naročnic.

Marija Toleni.

Društvene vesti.

Joliet, Ill., 28. dec. — Iz urada društva sv. Cirila in Metoda št. 8 K. S. K. J. se naznanja, da je imelo društvo dne 21. dec. svojo letno sejo, katere so se člani polnoštevilno udeležili. Seja se je vršila v najlepšem redu. Tudi je bilo sprejetih 6 novih članov, iz tega je razvidno, da društvo dobro napreduje. Zatorej rojaki, 2 meseca imate še priložnost za pristopiti v gori imenovano društvo vstopnine prosto! Tudi so se volili uradniki za leto 1914. In sicer so bili izvoljeni sledeči brati:

Frank Terlep I., predsednik.
Marko Znidaršič, podpredsednik.
Mathew Buchar, tajnik.
John Verščaj, zapisnikar.
John Petric, blagajnik.
Stephen Stukel, delegat.
Mihael Kolenz, Frank Papež, Jerry Iljaš, nadzorniki.
John Kralj, Alojz Zalelet, Anton Planinc, bolniški odbor.
Josip Mayer, John Horwath, Frank Končar, banderonosi.
John Lap, Josip Kovach, zastavonosca.
Vsi dopisi, tikajoči se društva, naj se pošiljajo na spodaj podpisane. Sobratki pozdrav in srečno novo leto vsem članom in članicam K. S. K. J.
Mathew Buchar, tajnik,
706 N. Broadway.

Rankin P. O., Braddock, Pa., 26. dec. Društvo sv. Petra in Pavla 91 K. S. K. J. je imelo volitev uradnikov dne 14. dec. kakor sledi:

Predsednik: Jos. Rudman.
Podpredsednik: Nick Trzok.
I. tajnik: Jos. Novosel.
II. tajnik: Steve Mikan.
Blagajnik: Frank Habich.
Zastopnik: Math Kozan.
Nadzorniki: I. Marko Goltan, II. John Pavlovich, III. Jos. Žerjavac.
Bolniški odbor: Nikolaj Likovich in Vinko Habich.

Kakor sem v tem letu sporočal, smo imeli to leto lepo slavnost, namreč

blagoslov nove naše "trobojnice". S ponosom smo korakali za njo, ali žalobog, že mesec dni pozneje smo morali novo zastavo okinčati s črnim trakom in spremiti umrlega sobrata F. Zalca na zadnjo pot na pokopališče, k večnemu počitku.

Toda to ni zadostovalo beli ženi; ona nas je hotela še pred božičnimi prazniki iznenaditi. In res, dne 17. dec. je naglo za vnetjem pluć umrl, naš sobrat Josip Haramija v starosti 37 let. Pokojnik je bil rojen v občini Vivodina na Hrvaškem, in je bil član tuk. društva skoraj od ustanovitve in ima cert. štev. 1007, kar znači, da je bil med prvimi. Obenem je bil tudi član odsjek br. 18, N. H. Z., katero dr. nam je tudi pomoglo oskrbeti pogreb. Pogreb se je vršil ob udeležbi 4rih društev iz hiše žalosti v soboto 20. dec. Po sv. maši, katero je daroval Rev. Bekavac za pokojnika, je imel tudi ginljiv govor, le žal, da nekateri (kdo so in kaj so?) so zapuščali ta čas cerkev in tako žalili čut drugih. Nagrobno slovo za odsjek br. 18 je govoril računovodja Math. Repich, v imenu našega dr. pa dr. tajnik. Pokojnik zapuša tukaj vdovo Mary pa brez otrok. Kakor navadno, tako tudi zdaj je naše društvo položilo lep venec na krsto pokojnika. Dragi pokojnik naj počiva mirno v tuji hladni zemlji!

Ker se s tem tudi poslavljam od cenj. sobratov kakor tajnik, zato se vsem srčno zahvaljujem za izkazano mi zaupanje skozi dve leti. In vsem, kateri so na en ali drugi način mi na roko šli, bodi iskrena zahvala in mili Bog naj Vam plati!

Želim vsem članom in članicam srečno in veselo novo leto 1914, Vam udani

Jos. Kerstolič, bivši tajnik.

Sublet, Wyo., 23. dec. — Iz urada dr. Marije Zdr. Bolnikov št. 94 K. S. K. Jednote se naznanja vsem članom in članicam, da smo imeli glavno letno zborovanje dne 14. dec. in obenem volitev uradnikov za prihodnje leto 1914. V odbor so izvoljeni sledeči:

Predsednik: Karol Solar.
Podpredsednik: John Krumpochnik.
I. tajnik: Frank Robnik, Box 61, Sublet.

II. tajnik: Frank Cirej.
Blagajnik: Alojz Osetnik.
Zastopnik: Frank Cirej, box 124, Sublet.

Nadzorniki: Martin Hribernik, Jožef Rakum, Frank Kramar.

Bolniški odbor: Konstantin Podlesnik, Anton Podmeninšek.

Reditelj: John Solar.
Nadalje opominjam vse one člane, katerim je popotni list že pretekel ali pa jim bode v kratkem, da istega obnove, ker v slučaju bolezni ali v smrti niso upravičeni do bolniške podpore,

kakor tudi ne do usmrtnine, če nimajo listin v redu.

Z bratskim pozdravom
Frank Robnik, I. tajnik.

OGLAS.

V tovarni Illinois Steel-kompanije v Jolietu zopet nekaj kuhajo.

Delavci se pritožujejo zoper foremane, da jih nadlegujejo za težko prislužene novce.

John Kelly, gen. foreman, Frank Carroll in Wm. McSherry so toženi pri glavnem superintendentu Mathiasu. Slučaj Frank Harvey bo najbrž ponovljen.

Rekord:

John Kelly, general foreman od Blast Furnaces and Yard-department, je kolektal pred 3. leti od delavcev za ženitno darilo Frank Carroll, njegovega asistenta. Andrew Vuketich mu je med drugim dal 50c. Bila je polna miza denarja. On ve le za koliko je dal.

Wm. McSherry, Frankov asistent, je kolektal pred par leti, da bodo kupili John Kelly-u stol, in Andrew Vuketich je dal v to \$3.50. Drugi delavci so tudi dali, pa on ve le za koliko je dal.

Al. Sušmara je dal Fr. Carroll-u \$1 pred par leti, ker ga je prosil zanj, a ni vedel v kako svrhu ga rabi Fr. Carroll. Vrnili mu ga ni nikdar.

Leo Gregorich je dal John Kelly-ju pred 4 meseci 10c na cesti pred nekim salunom na Chicago St., ker ga je prosil, da mu jih naj posodi, da bo kupil "drink", pa mu se ni povrnilo.

Nick Tokich je rekel, da je dal \$5 J. Kelly-u za delo pred 3. leti. Priče so oni mož in žena, kjer je bil na boardu.

t4-10

Naznanilo.

Jaz Anna Ritmanič naznamim vsem sorodnikom in znancem, da je nemila smrt mi vzela edino podporo ljubeega soproga Janeza Ritmaniča; zapustil me je nepreskrbljeno s sedmero otrok najstarejši je komaj trinajst let. Torej se obrnem na Vas vse moje sorodnike in znance v Jolietu, da mi pomagajte po svoji moči s tem, da mi odkupite kaj tiketov, ki imam lotu napro-daj, ali žrebanje, da bom zamogla si pridržati dom, na katerem je še veliko dolga.

Vsem onim, ki so nas potolažili in pomagali pri bridki izgubi, izrekamo srčno hvalo. Bog povrni stoterno.

Soproga in otroci

t4-10 Anna Ritmanič, Bradley, Ill.

Izpred sodišča.

Zagovornik: "Da je zatoženec kradel le v skrajni sili in v potrebi, se vidi iz tega, ker je pobral le drobiž; denarnico, v kateri je bilo za dva tisoč bankovcev, pa pustil!"

Predsednik zatožencu: "Zakaj pa jokate?"

"Zato, ker nisem denarnice videl!"

Smola.

Žandar dvema pijancema: "Vidva gresta z mano!"

Eden izmed nju: "Vzemite mojega tovariša, jaz imam smolo. Kadar grem z orožnikom, me vselej zapro!"

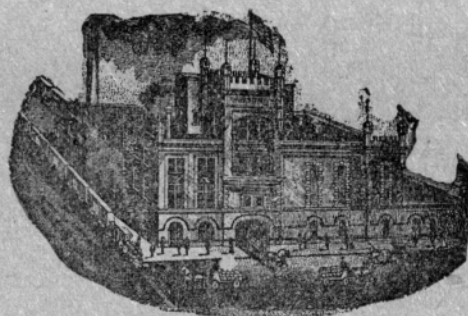
Pozabljiv.

"Zakaj niste povedali svojega pravega imena, ko so vas prišli?"

Zatoženec: "Mi ni precej na misel prišlo!"

JOLIET CITIZENS BREWING CO.

North Collins St., Joliet, Ill.

Pijte "Elk Brand" pivo

Izdelovalci najboljšega piva sodčih in steklenicah.

Ali ste že dobili zvezek Severovega Almanaha za Slovence za 1914 od vašega lekarnarja? Ako ga se niste, dobite ga takoj. Dobi se brezplačno.

Odpravite tisti kašelj--

Storite kar so drugi storili — rabite tisto izborno zdravilo zoper kašelj, prehlad, hripavost, vnetje sapnika, oslovski kašelj in razne druge nepravilne pljuče—

Severov Balzam za Pljuča

Severa's Balsam for the Lungs

Čitajte, kaj nam je pisal g. Jožef Šramek iz Troy, Mo.:

"Hudo sem se prehladil na pljučih in kmalu potem sem začel tako hudo kašljati, da sem mislil, da bom umrl. Pričel sem uživati Severov Balzam za pljuča nekaj časa ter sem ozdravel. Ne morem prehaliti to izborno zdravilo."

Cena 25 in 50 centov.

Influenza-hripa

se prične z glavobolom, kihanjem, vodenim tokom iz oči in nosa in okorelostjo mišic in sklepov.

Severovi Tableti

zoper prehlad

in hitro (Severa's Cold and Grip Tablets)

podajo hitro olajšbo, posebno ako se pričnejo rabiti takoj na prvi prikaz hripe.

SEVEROVO

TAB-LAX

sladkorno odvajalo

prijetno za otroke

Uspešno za odrasle.

Cena 10 in 25c

Na prodaj so v vseh lekarnah. Zahtevajte Severova zdravila. Ako jih nima lekarnar, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Volitve na Kranjskem. V naslednjem podamo podrobnejši izid volitev v kmečki skupini:

Okraj Ljubljana—Vrhnik: Dr. Šusteršič 4159, Povše 4142, Seidl 1082, Knez 1107, Kristan 252, Mlinar 223, razcepljenih 56, neveljavnih 662 glasov.

Okraj Kamnik—Brdo: Dr. Krek 3009, Sršen 828, razcepljenih 42, neveljavnih 858 glasov.

Okraj Trebnje—Zatičina—Žužemberk—Litija—Mokronog—Radeče: Košak 6421, Vehovec 6420, dr. Lampe 6354, Pavlin 1810, Bukovec 1772, Tomazin 1734, razcepljenih 419, neveljavnih pa 728 glasov.

Okraj Novomesto—Kostanjevica—Krško: Zure 4464, Skrlj 333, Kožar 860, Klinc 69, Zupančič 76, razcepljenih 71, neveljavnih 124 glasov.

Okraj Kranj—Škofjaloka: Demšar 3531 in Zabret 3606, Novak 840, Barle 756, razcepljenih 131, neveljavnih 488 glasov.

Okraj Postojna—Logatec—Senožeče—Loč—Ilirska Bistrica—Cerknica: Dr. Žitnik 3736, Drobnič 3596, Gaspari 1350, Majdič 823, Urbančič 1396, Meden 785, razcepljenih 35, neveljavnih 445 glasov.

Okraj Radovljica—Kranjska gora: Pogačnik 2314, Gogala 543, Kristan 183, razcepljenih 32, neveljavnih 131 glasov.

Okraj Kočevje—Ribnica—Velike Lašče: Lovšin 2408, Škulj 2341, Andolšek 403, Pucelj 426, razcepljenih 170, neveljavnih 424 glasov.

Okraj Vipava—Idrija: Perhacec 2032, Zagoda 477, razcepljenih 139, neveljavnih 187 glasov.

Okraj Črnomelj—Metlika: Dermastija 1645, Makar 500, razcepljenih 19, neveljavnih pa 51 glasov.

Slovenska Ljudska Stranka je dobila skupno 32.719 glasov, liberalci 8.797, torej je S. L. S. zmagala v kmečki kuriji nad liberalci z večino 23.922 glasov.

— Glavna posojilnica. V konkurzu glavne posojilnice so se prijavile od kuratorja hranilne vloge tistih dolžnikov, ki do likvidacijskega naroka niso prijavili svojih terjatev, da so se s tem varovale njihove pravice. Večina teh dolžnikov še do danes ni prijavila svojega bivališča in izkazalo svoje pravice do dotičnih hranilnih vlog. Opozorjamo vse dotične vložnike, da pravočasno predložijo konkurznemu upravitelju odvetniku dr. Oblaku v Ljubljani Dalmatinova ulica št. 15 (Hotel Štrkelj) svoje knjižice ter izkažejo svojo pravico, da ne bodo pri končni razdelitvi eventualno škode trpeli. — Likvidacijski odbor.

— Ogenj. Dne 4. dec. popoldne ob 3. uri je pričelo goriti poslopje Jožefa Kralja v Verdunu pri Toplicah. Pogorela mu je klet, hlev, 2 poda in vsa preskrba za čez zimo, kakor tudi mrv. Škoda znaša 8000 K — zavarovan je bil za 1600 K — pri graški zavarovalnici. Kdo je zažgal, se še ne ve, pač pa je dognano, da so se pod dom igrali otroci, in najbrž so ti zažgali.

— Slovenci v Srbiji. Poroča se: V Beogradu se snuje od tamkajšnjih Slovencev "Slovensko društvo." Namen tega društva bo pred vsem, organizirati Slovence po Srbiji in dajati informacije vsem Slovincem, ki nameravajo priti v Srbijo. Občni zbor se sklicuje takoj, ko bodo urejene predpriprave.

— Iz justične službe. Prestavljeni so: okrajni sodnik in sodnijski predstojnik dr. Franc Goršič iz Kostanjevice v Kamnik; sodniki dr. Anton Kajfež v Radovljici in Anton pl. Ohm-Januschowsky v Kranjski gori v Ljubljani; dr. Vladimir Golia v Mokronogu v Radovljici in Stanislav Jenčič v Ložu v Kranjsko goro. Sodnika Alojzij Mendl in dr. Adolf Lenart sta imenovana prvi za sodnika v Mokronogu, drugi za sodnika v Ribnici. Okrajni sodnik v Celju dr. Oton Vidic je imenovan za sodnega svetovalca in predstojnika sodnje v Litiji. Za sodne svetovalce so imenovani okrajni sodniki Anton Mladič v Šmarju, dr. Artur Doležal v Ptuj in Anton Bulovec v Ljubljani. Sodnik dr. Ivan Vuk v Ribnici je imenovan za okrajnega sodnika v Kostanjevici. Za okr. sodnike so imenovani: okrajni sodnik in predstojnik sodnje dr. Anton Mulec v Gornjemgradu za Maribor, sodnik dr. Franc Zihner v Celju in dr. Arnold Mally v Ptuj, prvi za Celje in drugi za Ptuj. Avskultanta Avgust Munda in Ernest Merala sta imenovana sodnikom graškega višjega sodnega okrožja, avskultant dr. Artur Likar je imenovan za sodnika v Ložu.

— Smrtna kosa. V Domžalah je umrla gospa Marija Kralj, roj. Lovšin, stara 73 let, tašča deželnega odbornika g. dr. Ivana Zajca. — V deželni bolnišnici je umrl za vnetjem slepega črevesa 10letni sinček oficijala ljubljanske trgovske in obrtne zbornice Dušan Hauptman, dijak I. drž. gimnazije.

— Rudniška nesreča v Vremskem Britofu. Piše se z dne 17. dec.: Davi se je posrečilo rešiti dva rudarja iz poplavljenega rudnika. Rešenca sta

Rumuna Nikolaj Diku in Nikolaj Pask. Slovenci so vsi utonili, in sicer: Okraj Cevna, Fr. Cerkvenik, Josip Cvajner, Ivan Grbec, Josip Tuk, Fran Semrov, Matej Kosmač, Andrej Vatovec in Ivan Sušik. Na podlagi poizvedb je dognano, da bi se vdor vode ne moglo preprečiti, da pa so posledice vdora le vsled tega tako usodne, ker nima rudnik nobenega izhoda za silo, ki bi ga bili morali lastniki že davno napraviti, a ga vsled onega znanega podjetniškega sistema varčevanja niso napravili. Rudnik je še izza časov Francozov, a je bil do pred nekaj leti povsem zanemaren. Ko je prevzela nova družba rudnik, je pustila vse stare rove, kakršni so bili in je pričela kopati v globočino. Vsled tega ima rudnik povsem drugačno podobo, kakor pa jo imajo običajni premogokopi. Rov je približno 75 metrov globok; od te globočine je okoli 45 metrov še iz prejšnje dobe, 30 metrov so nanovo izkopali. Od dna rova gre hodnik v položini še za 8 metrov bolj globoko. V tej položini je zalila voda šest rudarjev, prišli so v past in smrt jih je dohitela. Žene, matere in sirote ponesrečenih bridko jokajo, vsa vas žaluje z njimi, a vmes se slišijo kletvine proti profesorju Pristerju in družbi, ki imajo vsled svojega ozkostranskega varčevanja, vsled popolne nezmožnosti za pošteno rešilno akcijo na vesti 9 človeških življenj.

— Slovenec — načelnik stavbnega urada v Bitolju. Za načelnika stavbnega urada v Bitolju (Monastiru), za Beogradom sedaj največjem mestu v Srbiji, je imenovan naš slovenski rojak inženir Josip Skoberne. Pripominjamo, da je bitoljska mestna občina želela dobiti za načelnika svojemu stavbnemu uradu slovenskega inženirja in se je v tem oziru obrnila za posredovanje na ravnatelja Ivana Hribarja, bivšega ljubljanskega župana. Ako uvažujemo, da je Bitolj, mesto z več kakor 80.000 prebivalci, krstil eno svojih najlepših ulic za Ljubljansko ulico in da je sedaj bitoljska mestna občina imenovala za načelnika stavbnega urada Slovenca, potem pač moramo priznati, da je ta korporacija v praksi pokazala, kako je pojmovati jugoslovansko vzajemnost.

— Poskušeni samomor. Dne 28. novembra popoldne okoli pol 4. uri se je v skladišču v ljubljanski tobačni tovarni obesil 30letni delavec Janez Oražen. Ko ga opazi njegov tovariš Pajević, je poklical še druge delavce, da so ga še nekoliko živčevali oteli z vrvi ter drgnili toliko časa, da so ga spravili zopet k življenju, potem so pa poklicali rešilni voz, s katerim so ga prepeljali v deželno bolnišnico. Oražen je oženjen, ima tri neprekrljene otroke, žena pa hodi tudi v tovarno. Značilno je v njegovi družini to, da je en Oraženov brat v blaznici na Studencu, eden se je pa pred leti ustrelil.

— Surovost. Fran Bergant, hlapec na Svetju, je bil že mnogokrat kaznovan ter je na glas, da je velik sirovec in pretepač. Na večer 21. septembra t. l. je prišel z večjo fantovsko družbo v Novakovo gostilno v Vižmarjih. Ti so se mirno obnašali ter čez kake pol ure zopet odšli. Bergant pa je vzel pri omari blizu vrat stoječi vinski kozarec in ga z vso silo vrgel v nasprotni konec sobe med tam sedeče goste. Kozarec je priletel med glavami dveh gostov in zid, zadeli ni nikogar. Obdolženec se zagovarja, da je storil to v pijanosti. Sodišče ga je sedaj obsodilo na 7 mesecev težke ječe.

— Mačeho in očeta pretepel. Janez Kuhar, 17letni delavec v Krivčevem, se jezi na svojega očeta, ker se je bil drugič oženil in pripisal mačehi precejšen del premoženja. Dne 7. julija t. l. je prišel mačeho s steklenico v roki tirjat za 2 kroni, katere ji je posodil. Ker jih ni takoj dobil, je začel razgrajati, in ko je prišel očel svoji ženi na pomoč, ga je udaril z bičevnico preko ušes in po hrbtu. Priznane pa ni tudi mačehi in jo tudi pretepel. Zagovarjal se je s pijanostjo. Obsojen je bil na šest tednov ječe.

— Žepna tatica. Dne 27. nov. je bila pred ljubljanskim porotnim sodiščem deklarirana Neuholdova, rojena leta 1857, pristojna na Stajersko. Njeno zadnje bivališče je bil Veliki vrh pri Litiji. Neuholdova je bila zaradi tatvin že 15krat kaznovana. Leta 1892. je bila obsojena v Gradcu zaradi tatvine iz navade na šestletno ječo; to kazni je prestala leta 1909, a kmalu nato je zopet kradla in je bila obsojena še isto leto na 6mesečno ječo, leta 1912 enkrat na 3 mesečno ječo, drugič pa na 14 dni zapore. Dne 5. nov. je ukradla knetic Neži Paderjevi v trgovini "pri solncu" denarnico z 18 kronami 66 vin. Pri tej tatvini so jo zasili. Obtoženka je pred sodiščem priznala dejanje in je bila obsojena na sedemletno težko ječo; vsako četrletje je bo imela enkrat posta in trdo ležišče.

— Premembe si je zaželel France Majer, bivši trgovski pomočnik, zaradi raznih hudodelstev in prestopkov 23krat predkaznovan in sedaj prisiljenec v prisilni delavnici v Ljubljani. Kakor sam trdi, ga je to silno razburilo, da so ga silili k napornemu delu, vzlic jezi je vrgel razpelo ob tla in ga razbil, pri tem pa izustil bogokletne

besede. Sodišče ga je zaradi motenja vere obsodilo na 8 mesecev ječe.

ŠTAJRSKO

— 40letnica nadučiteljstva. Učiteljsko šentlarskega učiteljskega društva je slavilo zelo redko slovesnost dne 4. dec. pri Sv. Trojici v Slov. gor., namreč 40letnico nadučiteljstva g. Simona Ješovnika. Od vseh svojih 51 službenih let je vestno deloval pri Sv. Rupertu celih 45 let.

— Izredna slavnost. Dne 13. dec. je slavilo tehnično osobje tiskarne sv. Cirila v Mariboru izredno slavnost. Dva stavca, gospod faktor Edvard Jonas in gospod Boštjan Ferik sta obhajala 40letnico, odkar vršita tiskarsko obrt. Skoro celo dolgo dobo sta uslužbena v omenjeni tiskarni in sta še sedaj krepka in čvrsta.

— Radeckijev veteran umrl. Iz Zdol pri Brežicah se piše z dne 13. dec.: Pretekli teden je umrl v bolnišnici v Brežicah Radeckijev veteran gosp. Janez Vodopivec. Rojen dne 20. marca leta 1826. v župniji Rajhenburg je bil l. 1848—49. v bitki pri Novari in Solferinu pod Radeckim. Služil je 14 let pri c. in kr. pešpolku št. 47. Po vojaški službi je bil devet let finančni preglednik v Trstu in Kopru, nakar je zaradi boleznih stopil v pokoj. Zadnja leta je opravljal službo mitničarja na mostu čez Savo Krško-Videm.

— Rajhenburg. Umrla je odlična tržanka Uršula Flis, posestnica starega grada. Umrla je vsled poškodb, katere je dobila dne 22. novembra, ko jo je vsled nepravdnosti povozil hlapec Mihael Senice, posestnika na Senovem.

— Pri stavbi novega gimnazijskega poslopja ponesrečila. Pri gradnji novega gimnazijskega poslopja je padla delavka Marija Skorenšek, doma iz celjske okolice, dne 10. dec. iz prvega nadstropja v klet. Težko poškodovano so prepeljali v celjsko bolnišnico. Ker je zadobila vsled silnega padca težke notranje poškodbe, se močno dvomi, da bo sploh okrevala.

— Prijeti ponarejevalci denarja. Dne 4. dec. so aretovali posestnika in župana Mihaela Senico, občinska odbornika ter posestnika Franca Cvirna in Ivana Peniča v Senovem pri Rajhenburgu, ker so na sumu, da so ponarejali 50kronske bankovce. Izročili so jih okrajnemu sodišču v Sevnici.

— Celje. (Rop.) Janez Cilenšek, delavec v cinkarni v Gaberju pri Celju, je dne 10. dec. popil v krčmi Koserja v Celju. Pridružil se mu je neki neznan mož. Ko je proti 10. uri zvečer zapustil Cilenšek Koserjevo gostilno, ga je neznan tujec zvalil proti Laškemu trgu. Kake pol ure od mesta Celja je zagabil neznan tujec Cilenška in ga vrgel ob tla, nakar mu je zadal več hudih udarcev po glavi in mu je končno vzel ves denar, kojega je imel pri sebi, približno 14 K. Predznen ropar jo je nato pobrisal proti Košnici.

— Poskušeni samomor v Studencih pri Mariboru. Dne 12. dec. zj. si je prerezala Elizabeta Mayer, rojen pl. Gadola, z nožem na obeh rokah žile in si je hotela na ta način vzeti življenje. Poklicali so rešilni voz, kateri jo je nemudoma odpeljal v mariborsko bolnišnico. Elizabeta Mayer je žena znanega nadučitelja in je bila, kakor pravijo, že dalje časa bolna na živcih.

— Pletanje. Dne 14. dec. zvečer so pogoreli pri nas trije kmetje: Jožef Belca, Franc Osel in Fr. Peršuh.

KOROŠKO.

— Celovec, 13. decembra. Radi pasivnega odpora stavcev v vseh tiskarnah sta ustavili izhajanje uradna "Klagenfurter Zeitung" in "Freie Stimmen". Ostali listi izhajajo v zmanjšani obliki.

— Duhovniške vesti. Častiti gospod Rok Tojnk, provizor v Liptu, je prestavljen za župnega upravitelja v Sveče. — Župnijo Lipo bo oskrboval častiti g. župnik Valentin Moertl na Strmcu.

— Pobegli umetnik na biljardu. V nekem boljšem hotelu v Celovcu je bival deset dni oddeljen umetnik na biljardu, Hermann Bock iz Dunaja, in se je res vsak večer odlikoval v svoji umetnosti. Enajsti dan je mož izgubil in pustil hotelarju na biljardu račun za hrano in stanovanje v znesku 72 K.

— Zaplenjene bombe. Iz Celovca poročajo: Policija je zvedela od otrok, da ima delavec Knochove tovarne za usnje Schallander v St. Rupertu na svojem stanovanju shranjene bombe. Občinski stražnik Hoja in orožniški stražmojster Schneider sta šla v stanovanje Schallandrovo in zaplenila tri popolnoma izdelane in napolnjen bombe z vžigalniki. Schallander, ki so ga izročili deželnemu sodišču, je izpovedal, da je dobil bombe od svojega brata.

PRIMORSKO.

— Trst, 13. decembra. Namestništvo je z ozirom na pasivni odpor stavcev uradni list "Osservatore Triestino" in "Triester Zeitung" ustavilo.

— Poštna tatvina v Trstu. Dne 11. dec. zvečer se je zgodila na tržaški pošti velikanska tatvina. Nekako proti pol osmi uri zvečer so na poštnem uradu štey. 7 v ulici Stadion v Trstu dali ondotni poštni uradniki omot, v katerem je bilo 116.900 K zavrtih v poštno vrečko, ki je bila nato popolnoma po predpisih plombirana in zapечатena, kakor se je to redno vsak večer godilo. To poštno vrečko z označeno vsebino so nato shranili v poštni voz, ki se je odpeljal, spremljan od nekega sluga, proti glavni pošti, da tamkaj izroči vse pošne pošiljke. V rokah je imel sluga natančni seznam vseh poštinih predmetov, ki so bili shranjeni v poštnem vozu. Poštni sluga je oddal na glavni pošti popolnoma v redu tudi ono poštno vrečko z označeno vsebino. Na glavnem poštnem uradu so nato shranili poštno vrečko v tamošnje železno blagajno. Ko so dne 12. dec. zjutraj odprli vrečko, da bi odposlali denarno pismo s 116.900 K, ki je bilo naslovljeno na ondotno podružnico avstro-ogrsko banke, so našli v označeni poštni vrečki namesto 116.800 kron, le zavitek praznega in razcefranega papirja, o denarju ni bilo ne sluha in ne duha. O tatvini so takoj obvestili poštno in policijsko ravnanstvo. — O tem se še poroča: Trst, 13. dec. Glede tatvine 128.000 kron na tržaški pošti se ne more izvedeti nič pozitivnega. Denar se je na poštnem uradu št. 18 (Stadion) zvil, prenesel v centralo, odtod pozneje v Avstro-ogrsko banko, kjer so pa mesto denarja našli papirne zrezke. Policija je zaslila vse pošne uradnike in uslužbenice, ki v poštev pridejo in je, kakor se govori, zaprla uradnika in dva uslužbenca, ki sta se pri preiskavi zapletla v protislovja. Zdi se, da so aretiranci iz filialke, kjer so imeli opraviti z denarjem, ki se je zvil, kasir Mario Pola pod kontrolo kontrolorja Lindnerja, uradnika Podran, Franc Bjekar in več slug. Policija je baje izvedela, da se je tatvina že en mesec pripravljala in da so se tatje poslužili uradnih pečatov.

— Poštni rop v Pazinu. Pazin, 13. decembra: Orožništvo je zaprlo bivšega šoferja pri poštinih avtomobilih od Pazina do Labina, Cimadori, ki je na sumu, da je izvršil poštni rop v Pazinu (15.900 K).

HRVATSKO.

— Dva "frakarja" zaprta. Zagreb, 13. decembra: Tu so zaprli znana gigerla "grofa" Čaklovića in Dragutina Majerica, znana človeka, ker sta izvršila velike goljufije.

— Ustrelil se je v zagrebški bolnici 75 let stari umirovljeni železniški spredovnik Josip Makovec zaradi neozdravljive bolezni.

— Sin ubil očeta. V vasi Obedišar poleg Dugosela je v obitelji Cesar došlo pogosto med očetom in sinom do prepira. Tudi 9. dec. sta se oče in sin sprla, nakar je sin odšel na delo. Okoli 4. ure popoldne je oče nekaj delal v hišni veži, ko se je sin vrnil domov. V oddaljenosti dveh korakov od očeta je potegnil revolver iz žepa ter oddal tri strele nanj, da se je zgrudil takoj mrtev na tla. Po tem činu je nesrečni sin odšel v Dugoselo, kjer se je sam prijavil sodišču.

— Rop. Kmet Stevo Miljanović je na cesti iz Lipovljana v Nove Pavljane v belovarskem okrožju z nožem napadel lijo Selaka, ki se je s štirimi volji vračal s sejma domov, ga težko ranil in mu 41 K oropal. Orožniki zdaj napadca iščejo.

Pri vojakih.

Stotnik vojaku: "Ali znate plavati?" Vojak: "Znam, gospod stotnik!" Stotnik: "Kje ste se pa naučili?" Vojak: "V vodi, gospod stotnik!"

Pred poroto.

Državni pravdnik: "Olajševalno pri zatožencu je edino to, da je zelo neumen!"

Zagovornik: "Ali je zatoženec s tem zadovoljen ali ne, to je njegova stvar. Jaz kot njegov zagovornik olajšavo zase obdržim!"

Pri vojakih.

Poročnik: "Kaj se tako smešno drži, enoletnik?" "Vesel sem, gospod poročnik!" Poročnik: "To vam prepovem: vi smete k večjemu zadovoljen biti!"

Ni težko.

Če hočeš druge v smeh pripraviti, to ni težko. Če se zaradi tebe ne smejejo, se pa tebi.

Anton Bukovitz,

3400 Kosciusko St., St. Louis, Mo.

Slovenska Gostilna

Vabim vse rojake, da me v obilnem številu posetite ko se mudite v moj okolici.

Telefon Canal 3207.

Slovenkam in Hrvatcam se priporoča

Slovenska Babica

Marija Suga

1610 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

Važno uprašanje!

Do mi opravi
najbolje in najceneje!

Konzularne, starokrajške sodnijske in vojaške zadeve

Javni notar Kaker

207 Hanover St. Milwaukee, Wis.

PRVI SLOVENSKI
Zdravnik in Kirurg
V AMERIKI.

Specialist za moške, ženske in otroče, bolezni; zdravi tudi vse druge BOLEZNI.

Kadar ste bolni, pridite k meni osebno, ali pa pišite za svet.

Urad zraven slovenske cerkve.

Dr. Martin J. Ivec
900 N. Chicago St., Cor. Clay
JOLIET, ILL.

Telefon N. W. 1012, ali Chicago telefona: Urad 1354 J. Dom 2192 L.

Oscar J. Stephen
Sobe 201 in 302 Barber B 42
JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.
Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.
Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.
Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

UGODNA PRILIKA

Za vse, ki so se odločili iti na farme ter postati neodvisni.

V severnem delu Wisconsin, v okrajih Clark, Rusk, Chipeva in Price je napradaj mnogo tisoč akrov dobre farmerske zemlje, blizu mest, trgov, železnic in šol. Lepe ceste, čista hladna voda, zdravo podnebje, kjer rastejo vsi oni pridelki kakor v stari domovini. Cene nizke (od \$15 do \$20 aker) ter lahki plačilni pogoji. Vsakdo ima čas plačevati 5 do osem let, po dogovoru. Kupujte naravnost od lastnikov. Oglejte si svet, in prepričajte se na lastne oči o kakovosti zemlje. Kupcem se vožnja povrne. Za nadaljna pojasnila se obrnite osebno ali pismeno na:

LOUIS BEWITZ

198 FIRST AVENUE,

MILWAUKEE, WISCONSIN.

DOMAČA NARAVNA OHISKA VINA

kakor Delaware, Catawba, Iwes, i Konkord prodaja

Josip Svete

1780-82 E. 28th St., LORAIN, OHIO.

Conkord, rudeče vino, 60c galona

Deleware belo vino, 1.00 galona

Catawba rumeno vino, 80c galona

Pri naročilu na 50 GALONOV SOD ZASTONJ.

Pri naročilu 25 galonov je priložiti \$1.50 za sodček.

Razpošiljam ga od 25 galonov naprej. Naročilu je pridejati denar ali Money Order. Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.

STRANI OBSEGA

430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

priprejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebinska knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec. Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

BOŽIČNA DARILA.

Pišite danes po naš ilustrovani cenik Božičnih Daril za katoliško ljudstvo. POŠLJEMO GA ZASTONJ. Predno kupite darila za svoje v tej in stari domovini POGLEJTE NAŠ CENIK. Tu najdete kaj rabite po POSEBNI NIZKI CENI. Za 10c vam pošljemo zavoj svetih podob. Pišite danes na katoliško firmo: W. DVORAK & CO. Majestic Bldg., La Crosse, Wis.

Bray-eva Lekarna

Se priporoča slovenskemu občinstvu v Jolietu. Velika zaloga. Nizke cene.

104 Jefferson St., blizu mosta, Joliet.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOV + "BELLADONNA" OBLIŽI

ALI OBLIŽI ZA VLOŽENI ČARNO IN BELIČNO PRU?

REVMATIZM PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNI
HROMOSTI
BOLESTI V KOLKU
BOLESTI V ČLENKIH
NEVRALGIJA PROTINU
OTRPOSTI MIŠIC
SLABOTNEM KROŽU

ČLENKIH
PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNI
MRAZENJU V ŽIVOTU
VNETJU OKRASK MREN
PREHLAJENJU
BOLESTI V LEDJAH
BOLESTI V KROŽU
HUDEN KASLU

JOHN PRUS

STAVBENIK IN KONTRAKTOR

Stavi in popravlja hiše.

Woodruff Road. Joliet, Ill.

SCUTH CHICAGO
SLOVENSKI
LIQUOR HOUSE

John Fugina, lastnik
9510 Ewing Ave.
So. Chicago, Ill.

Prodajem najboljšo domače in importirano vino in žganje na debelo i drobno.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, oljev in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376. N. W. 927.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi največji in edini slovenski katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki torek in petek
SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA.
Inkorp. 1. 1899.
v lastnem domu 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.

Predsednik - Anton Nemanich
Tajnik - William Grahek
Blagajnik - John Grahek
Urednik - Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Druž. države za leto.....\$2.00
Za Druž. države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00
PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznani POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.
Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglašje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

The first largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC AMERICAN PTG. CO
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR

4. jan.	Nedelja	Tit, škof, Izabela.
5. "	Ponedeljek	Telefon, p. Sim.
6. "	Torek	Sv. Tri kralji.
7. "	Sreda	Valentin; Krispin
8. "	Četrtek	Severin, opat.
9. "	Petek	Julian in Bazilisa.
10. "	Sobota	Pavel p; Agaton.

CERKVENI GOVOR ZA NEDELJO PRED SV. TREMI KRALJI.

Otroci — največji zaklad staršev.

Vvod. Zopet in zopet nam sv. evangelij božičnega časa pred oči stavijo sveto družino: božje Dete, Marijo in Jožefa. Jožef in Marija sta se čudila, ko sta o Jezusu slišala tako veličastne reči; veselilo ju je namreč, da so o Jezusu tudi drugi spoznali in govorili, kar sta onadva o njem vedela. Evangelij nam tudi na kratko opiše prvo mladost Jezusovo, rekoč: Dete pa je rastle in močno prihajalo, polno modrosti in božja milost je bila v njem. — Ako slišijo starši, ki imajo sami otroke, take besede, pač ne morejo drugače, kakor da tudi začnejo misliti na svoje otroke, češ: kakšni so pa naši? Marija in Jožef sta tolikanj skrbna, da skoraj drugega ne ugetneta misliti kakor le na svojega ljubelega Jezusa, — kaj pa mi storimo? Nekateri pa bodo morebiti zdihovali: Jožef in Marija sta lahko ljubila Jezusa, ker je bil tolikanj dober in ljubečnjiv, — Sin božji... A tudi vaši otroci so vredni vse vaše ljubezni. Vsa vaša druga postava se še primerjati ne morejo in ne smejo s ceno najbolj zaničevanega otroka: otroci so največji zaklad vsake hiše. Pa to resnico vam bom nekoliko obširneje razložil, da boste bolj ljubili svoje otroke in bolj skrbeli za njih duše.

Izpeljava. Znana je prelepa beseda, katero je nekdanj sv. Križostom spregovoril za vse krščanske starše: Vi ste apostelnji svojih otrok; vaše stanovanje je vaš tempelj. Prva lastnost pravega apostelnja pa je gorečnost za dušno zveličanje. Tudi vaše srce, dragi starši, mora pregrevati velika gorečnost za dušno zveličanje vaših otrok. Da v sredi preobilnih skrbí... oženj te vaše gorečnosti ne ugasne, pomislite gostokrat te-le tri resnice:

1. Moj otrok je podobna božja. 1. Moz. 1, 26.

1. Natorna podoba božja, ker ima a) nemrjočo dušo. Če se v preteklost oziram, duša ni večna, ker je stvarjena; če pa pogledamo v prihodnost, vemo, da bo kakor Bog vekomaj živel, brez konca in kraja ali srečna, ali pa — nesrečna. Predvarite: kje bo vaša hiša, vaše njive, travniki... duša vašega otroka bo živila — v nebesih, ali pa — o groza! — v peklu, morebiti zavoljo vas! Luna bo zgubila luč, sonce ne bo več sijalo... vaš otrok bo ostal večno, večno! b) Um, s katerim tako lahko razumeva in spoznava reči, ki so okrog njega, nad njim... Saj te mora vendar veseliti, krščanski oče, mati, če imaš kolikaj srca, ako opazuješ, koliko reči si tvoj otrok v

kratkem času zapomni, kako se v mislih povzdiguje gori nad zvezde in se v svoji domišljiji med angeli raduje, sam nedolžen angelj! Kako kmali zna moliti, kakor ti znaš... Ali se ne bosta tudi vidva čudila, če se o vajinem otroku take reči pripovedujejo! — c) Prosto voljo, s katero se lahko oddloči za dobro ali slabo, za čednost ali greh, za nebesa ali peklo; zato je pa tudi vsako njegovo delo zaslužljivo. Živna, katera ti dela, dela le po svojem živalskem nagonu, stori le to, čemur je siljena. In vendar za živinčeta imaš toliko skrb, da bi se katero ne poškodovalo, ne zgubilo... za svojega otroka pa, ki je po svoji prosti volji stvarniku podoben, ki sme in more svojemu Bogu služiti, da bo vekomaj poplačan, se pa tako malo zmeniš!

2. Kako veličastni so že ti natorni darovi tvojega otroka, kaj naj pa še rečem o čeznaturnih, ker po sv. krstu postal je tudi čeznaturna podoba božja, a) ker je sprejel posvečujočo milost božjo. O da bi mogel jaz tak čudež storiti, da bi vi starši le enkrat mogli pogledati pri sv. krstu posvečeno dušo svojega otroka, tako kakor gledate njegove ročice, njegov obraz, njegove bistre oči: o kako bi stremeli nad to nedopovedljivo nebesko lepoto! Kakor Jožef in Marija bi se tudi vi čudili... In tega otroka, ki hrani v sebi tako nebesko lepoto, ne bi ljubili? b) Ker je postal otrok božji. Ta beseda "otrok božji" ni samo ime brez pomena, ampak ima tako vzvišen pomen, da mi tu na zemlji še prav razumeti nismo v stanu. Ravno zato, ker je duša s posvečujočo milostjo tako nebesko olepšana, postane otrok božji ljubljene nebeskega Očeta. Poleg tega si pridobi pa tudi sinovske pravice, delezni postane nebeskega kraljestva.

Se enkrat rečem, kolika škoda, da ne moremo na tem svetvi videti lepote v krstu posvečene duše; kolika škoda zlasti, da vam staršem ne morem pokazati dušne lepote vaših otrok! Vaši otroci niso prav za prav vaši otroci, ampak Božji; vi ste jim le oskrbniki, iz vaših rok jih bo terjalo...

II. "Moje otroka je Jezus Kristus odresil." I. Kor. 6, 20. Kar je Kristus storil, je za vse ljudi storil, toraj tudi za tvojega otroka, oče, mati!

1. Nebesko veličastvo je zapustil in človek postal. Mrzli hlevček, trda slama v jasicah, revščina, pomanjkanje in vse bede na begu v Egipt... vse, vse za tvojega otroka! Ako se ti torej težko zdi učiti, svariti, kako stopinjo storiti... reci sam pri sebi: "Kristus je za tega otroka še vse kaj več storil in trpel."

2. Vse britkosti in težave Jezusovega 33letnega življenja prestane so bile za tvoje dete. Trdo delo v Nazaretu, triletno učenje z vsemi težavami, čudeži... vse, vse za tvojega otroka! Ali ti bi pa nič ne storil? Pri Jezusovem milem Srci si ogrej hladno svoje srce mrzli oče, mrzla mati! in skleni vse drugače ljubiti svoje otroke in skrbeti za njih dušno zveličanje. Reci sam pri sebi, reci vsaki dan večkrat: Če se Kristusu ni zdelo preveč, za moje otroke...

3. Tudi prebitko trpljenje velikega tedna velja tvojim otrokom. Britkosti na Oljski gori, krvavi pot, krive tožbe, grozna ječa, krvavo bicanje, trnjevo kronanje, težki križ, veliki žebli, grenki žolč, strašno umiranje... vse, vse za svojega otroka! In če ga je Sin božji tako zelo ljubil, ali ti bi pa imel mrzlo srce do njega? Če je Sin božji svoje življenje dal, ali bi ti pa nobene stopinje ne storil zanj. Če si je dal Sin božji še po smrti svoje prebosti zanj, ali tvoje srce naj pa zamrzneno in ledeno ostane? Oh otajaj si srce in reci: O moj božji Zveličar, če si ti toliko ljubil teba mojega otroka in svoje življenje dal...

III. "Moj otrok je za nebesa vstvarjen." Mat. 25, 46. Kaj bi bilo, če se pogubiš!

1. V nebesih je sedež pripravljen tudi za tega otročiča; kraljevati je namenjen z Jezusom v nebeskem veličastvu vekomaj. Kolika čast, kolika sreča! Pomisli, tisti srečni, katerega vse to čaka, je tvoj otrok, katerega zdaj tako malo čišlaš, se tako malo zmeniš zanj, tako malo storiš za njegovo zveličanje! Toliko se trudiš za pozemelsko srečo svojih otrok, ali ta strašna misel ti pa ne bo nič srca pretresla, da utedejevo večno srce zapraviš, da nikdar nebes ne bodo videli!

2. Če pa v nebesa ne pride tvoj otrok, pride prav gotovo v peklo, zakaj drugega kraja v večnosti ni. Oh pomisli to strašno nebesko: tvoj otrok, ki je namenjen med nebesnimi angeli in svetniki se večno veseliti, bi bil vržen med strašne peklenske pošasti, med roparje, morivce, tatove... Večne čase v strašnih bolečinah, ves v ognju: ta obraz, ki se ti je tolikrat prijazno nasemhljal — ves ognjen, te oči, ki so se tolikrat tako nedolžno in zaupljivo v te ozirale — vse v ognji, to srce, ki te je nekdanj tako detinsko ljubilo — vse v pekočem ognju, ta usta, iz katerih si s tolikim veseljem slišal privkrič in potlej tolikokrat tvoje ime z otročjim smehljanjem in zaupanjem klicati — vse z ognjem napolnjena... Ali se da katera škoda in nesreča primerjati tej nesreči, ako bi bil pogubljen tvoj otrok?!

3. Pri vsem tem je pa najstrašnejša misel še ta, če bi bil ti sam kriv, da tvoj otrok zgubi nebesa in si pekel napoklje. In kdo drugi bo kriv, če se nič ne zmeniš za njegovo dušo, nič ne storiš, da bi ohranil svojo nedolžnost... Če je že na napačni poti, odločno reči: Moram ga pekla rešiti, naj velja, kar hoče...

Konec: Če boste te resnice večkrat

premislili, vnela se bode v vašem očetovem in maternem srcu apostolska gorečnost za zveličanje vaših otrok. Ta gorečnost bo močno priganjala k vroči molitvi, v cerkev, k sv. maši, k mizi Gospodovi... ne le priganjala, marveč silila vas bo, da boste vedno na otroke obračali svoje skrbno oko, z lepoto in z ostro jih napeljevali k čednosti, in varovali pred grehom...

ČITAJTE, ČITAJTE, SOCIJALISTI!

(Dalje.)

Samuel Laing, škotski kalvinist piše o Nemčiji š. l. 1846: "Nemško prebivalstvo je brez politične in civilne svobode." Potem pa opisuje poniževalno stanje, v katerem so živeli do začetka 18. stoletja kmetje in delavci v Prusiji. On trdi: "Z delavci in kmeti, ki niso imeli nobene zasebne svobode, so postopali kakor s sužnji, in vsakega, ki je ubežal, pripeljali so nazaj vojaki, ki so stražili ob cestah z namenom, da zabranijo kmetom pobegniti v svobodna mesta; kdor je bil ujet, zaprt je bil ob kruhu in vodi v temni luknji, ki se je nahajala pri vsaki graščini — in pretepan (flogged). Tako postopanje je bilo v navadi do začetka 18. stoletja, ne samo v oddaljenih, samotnih krajih, temveč v središču omike, povsod okrog Hamburga in Luebecka, n. pr.: v Holstein-u, Šlesvigu, Hanover-u, Brunswicku in povsod v Prusiji." (Notes of a Traveller, 1846, p. 97.)

Kaj pravi protestant Guizot o Nemčiji, ki je rojstni kraj, dom in šola protestantizma? "Nemčija," piše on, ni zahtevala politične svobode, sprejela pa je, nerad rečem, politično sužnost, pač pa odsotnost svobode." (Hist. of Civil. lect. XII.)

Janssen piše, da je l. 1525 cena hrani in obleki poskočila, plače rokodelcev in hlapcev pa so padle za polovico v primeri z onimi v 15. stoletju, ko še ni bilo protestantizma. (Geschichte, II. vol.)

Da, da, v katoliški dobi pred protestantizmom pa ni bilo tako, saj sam protestantski povestničar Henrik Freitschke pravi, "da je bilo gmočno stanje delavstva v srednjem veku bolj nego je dandanes navzlic vsemu napredku, iznajdbam in svobodi."

Da, da, v Nemčiji je bilo bolje pred reformacijo.

V Janssen-ovi zgodovini (Gesch. d. deutschen Volkes I. B.) beremo: "V Nemčiji ni lepše in rodovitnejše pokrajine kakor je Rheingau; tu je vina v izobilju, da si ga more dovolj privoščiti tudi revež. Pšenice, rži in sadja vsake vrste je tudi prav mnogo." (Das Buch von der Fruechten.)

O Pommeru-u, ki ne pripada k najrodovitnejšim deželam piše Kantzow: "Ta dežela ima toliko žita, rži, pšenice, ječmena, ovs, graha, ajde in hmelja, da se niti dvajseti del ne porabi doma.

V Pommeru in v Ruegen so kmetje bogati; nosijo le angleško blago in sicer tako lepo, kakor so nosili nekdanj plemenitniki in meščani."

O Elzaciji piše okro l. 1500 Wimpeling: "Vsled bogastva so kmetje naše dežele postali prevzetni. Ob ženitbah svojih otrok ali ob krstih potratijo nekateri kmetje toliko, da bi za to mogli kupiti hišo z malim zemljiščem in malim vinogradom. Vsled bogastva so zapravljivi v hrani in obleki in pijo draga vina." (Janssen, Gesch. d. d. v. I. V. 303.)

Naši lažnjivi brezverčki pa farbajo svoje brave, da je bila v katoliški dobi taka beda, da so se psi obešali.

Dobro pa se je godilo v katoliški dobi tudi hlapcem in deklam. Za Saksonijo sta l. 1482 vojvodi Ernst in Albert izdalo sledečo odredbo: "Hlapci in kosci naj bodo zadovoljni, če poleg svoje mezde dobe vsak dan dvakrat opoldne in zvečer štiri jedi: juho, dvoje mesa in prikuho; ob dnehi, ko ni dovoljeno jesti meso, pa pet jedi: juho, dvoje vrste rib, in dvojni prikuhi."

Galetti pripomni v svoji zgodovini (Gesch. Thueringens): "Zdaj imajo komaj družine od stanu toliko jedi, kolikor so jih prej navadno imeli delavci. Da pa tudi rokodelci in delavci niso nikdar bolj imeli kakor proti koncu katoliškega srednjega veka, potrjujeja poleg Janssen-a tudi socialista Kautsky in Hyndman, kar sem omenil že v prejšnjem članku. Naši socialistični voditelji pa pravijo, da to ni res. Kdo se laže? Ali Kondež, Škof, Zavrtnik, Skubic, Novak, Lump & Co. ali pa Kautsky in Hyndman? Ker se strinjajo tudi protestantski zgodovinarji z resnicoljubnima socialista, moramo reči, da laže in mnogo laže o katoliški cerkvi grda čičaška banda.

Obrotni in rokodelstvo pred reformacijo.

Obrstvo in rokodelstvo sta bili zelo razviti, in trgovina je mestom donasala bogastvo. Na severu so sledeča bogata mesta bila tržna središča: Luebeck, Hamburg, Bremen, Danzig, Bruegge, Antwerpen, Nuernberg, Koelen, Augsburg in Ulm.

"V resnici se moramo čuditi," piše pred reformacijo l. 1497 francozski povalec Pierre de Froissard, "kako podvzetni so nemški trgovci in kako si znajo množiti bogastvo.

Razvezt mest, kras javnih in zasebnih poslopij, dragoceni zakladi v poslopijih so glasni svedoki tega bogastva. Veselje je obiskovati mesta in udeleževati se z meščani javnih zabav." Okrog tistega časa je zapisal nemški pisatelj Wimpeling: "Nemčija ni bila nikdar tako bogata in sijajna kakor je v naših dneh; hvala za

to pristoji neugnani marljivosti meščanov, marljivost delavcev in trgovcev." Takrat pa je bila Nemčija katoliška in dobro katoliška. Rokodelci so bili organizirani v cehe ali zadruge, ki se niso sramovale in bale svojega katoliškega značaja, kakor se današnja svobodnomiselna in socialistična društva, ki v brezverju in grdnju katoličanstva love svojo srečo. Tudi trgovske zadruge ali hanse je prešinjal verski duh, in glejte, navzlic katoliški veri na obeh straneh uživali so vsi svobodo in srečo. Katoliška cerkev torej ni zator svobode in blagostanja. Zakaj pa vi brezverčki ne prestanite lažeti, da katoliška cerkev zavira blagostanje in svobodo?

Rimski nuncij Aeneas Silvius je pisal l. 1458 o tedanjem bogastvu Nemčije: "V Nemčiji ni bilo nikdar večega bogastva in večjega sijaja kakor dandanes. Nemški narod nadkričuje v velikosti in moči vse druge, in res ga ni ljudstva, kateremu bi bil Bog tako naklonjen kakor je nemškemu." Opisavi bogastvo posameznih mest v Nemčiji in Nizozemski pripomni o mestu Nuernberg: "V resnici, škotski kralji bi si želeli imeti tako dobro, kakor imajo manj imoviti meščanje v Nuernbergu... Odkrito rečem, nobena dežela nima boljnih in prijaznejših mest kakor Nemčija." (Janssen, Gesch. d. d. Volkes I. 363.)

Jaz pa še dostavim: Takrat je bila Nemčija katoliška in dobro katoliška; katoliška vera torej ni bila napotek njeni sreči, napredku, trgovini, blagostanju. Vi svobodnomiselni in zviti socialistični sleparčki pa zmerom podužate, da je katoliška cerkev ovirala in zatirala blagostanje narodov. Toda zgodovinarji, socialistični in protestantski pravijo, da vi nesramno lažete in naše ljudstvo poneumevate. V Berolinu je izšla brošura za socialistične voditeljke; ta brošura opominja socialistične voditelje in govornike, naj debelo lažejo in sleparijo in zavijajo pa tako drzno, da ne bodo od sramu obledeli in se zaripili. Tako lagati znajo pa samo socialistični voditelji v Chicagi: Škof, Zavrtnik, Kondež, Skubic, Sava, Lump & Co.

V Milwaukee so prepošteni; tam se socialistični voditeljki še sramujejo tako strašno lagati in tako lažljivo pisati; nje bi še rdečica polila, ko bi tako pobalinsko lagali, kakor čičaška banda. Zato pa v Milwaukee še niso usposobljeni izdajati list in pisati o socializmu, bil je ukrep čičaških socialističnih generalov. Kdor zna bolje in močneje legati, grditi in zasmehevati vero, tisti je sposobnejši za socialistične voditelja, pravijo v Chicagi. Na tem svetu je mnogo nizkotnih obrtnij; precej nizkotno je pobirati smradljive cunje po dvoriščih; vendar s tem se nekateri pošteno prežive; še bolj nizkotno je pobirati čike po gostilnah ali jih po cesti nabadati na palico, jih potem prodajati in se s tem preživeti; a vendar pošteno je; najbolj nizkotno, da, najpodleje pa je s svojimi mišlimi bloditi po kloakah in tržiti z lažmi in sleparijami, laži prodajati za resnico, z lažmi ljudi gojufati in poneumevati in poštenim ljudem čast krasti in s temi podlimi sredstvi preživljati se, — to je v resnici nepošteno, cigansko, barabsko in lumparsko; s takimi sredstvi se preživljajo najpodleje propalice okrog Svobode in Prolet. Kondež v Chicagi, ki je kradel dobro ime poštenim ljudem in bil že obsojen radi laži, svinjarij in obrekovanja; Skubic v Chicagi, ki je v Bradley denar pouzmal; Zavrtnik v Chicagi, ki je spicialist v lažeh, Škof, Lump & Co. v Chicagi. Fej, propalice!

Iz šolskih nalog.

Neki angleški učitelj je izdal zbirko smešnih odlomkov iz šolskih spisnih zvezkov. "Človeka" je neki učenec tako-le opisal: "Človek je edina žival, ki zna napraviti luč, in ravnotako edina žival, ki si briše nos." O prešicu je neki učenec petega razreda vedel povedati to-le: "Prešič ima, če živi, štiri noge, ako se pa usmrči, tako je rekel mesar, ima pa samo še dve, ker se zadnji nogi imenujeta "gnjati". Gnjat je jako dobra in se kuha, kadar je svatba." Velbloda si je neki drugi učenec tako-le predstavljal: "Njegovo gnezdo je jako zmerno, narejeno iz vej, listja itd. Ima veliko telo, ki ga lahko nosi polnega vode. Na svojem hrbtu ima dve grbi iz masti, od katerih se more živiti, če je lačen. Njegove noge imajo plavalne kože, s katerimi lahko križari skozi puščavo. Leže tudi jajca. Je črve." — Naloga o levu se glasi: "Lev je kralj vseh živali. On je zelo srdit. Lev je ljudi in druge reči. Njegovo življenje je jako negotovo, ker ga lovi more. Lev je jako koristen, njegova koža se rabi za napravo kožuhov in drugih reči. Rabi se tudi v menažerijah."

Največja cerkev na svetu.

Na prvem mestu velikih cerkva na svetu stoji milanska stolica, ki ima prostora za 37,000 ljudi; potem pridejo: cerkev sv. Petra v Rimu z obsegom za 32,000, cerkev sv. Pavla v Londonu za 25,000, cerkev sv. Petrinija v Bologni, katedrali v Florenči in v Antwerpnu vsaka za 24,000, Aja Sofija v Carigradu za 23,000, lateranska cerkev v Rimu za 22,000, Notre Dame v Parizu za 21,000, katedrala v Pizi za 13,000 in končno katedrala v Melhiki, Notre Dame v Montrealu, dominikanska cerkev v Bologni in Štefanova cerkev na Dunaju z obsegom za 12,000 oseb.

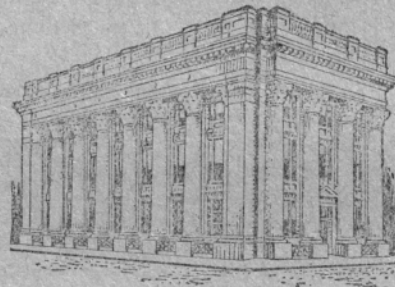
Mi želimo
speči tako okusen
in čist kruh,
dr ga gotove
spet naročite.

Iz čiste
pekarne.

5c
HLEB

BUTTER
KRUST
KRUH

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica

Vlade Zd. Držav,
Poštna Hranilnica
in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.
First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

EDINA SLOVENSKA TVRŠKA

Zastave, regalije, znake, kape, pečate in vse potrebščine z društva in jednote.

DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE.

F. KERŽE CO.

2711 S. Millard Ave. CHICAGO, ILL.

SLOVENSKE CENIKE POŠILJAMO ZASTONJ

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3., KRANJSKO.

Denarnega prometa koncem l. 1912 je imela 660 MILIJONOV KRON, LOGE znašajo nad 42 MILIJONOV KRON, REZERVNI ZAKLAD PA MILIJON 300 TISOČ KRON.

Vložen denar obrestuje po

4½ %

brez vsakega odbitka.

Za VARNOST denarja jamči REZERVNI ZAKLAD, STROGA KONTROLA OD VLADE in CELA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA, sem svojim premoženjem, vrednim do 50 MILIJONOV KRON. VSAKA ŽGUBA denarja — tudi za časa vojske — je IZKLJUČENA.

Denar pošiljajte po POŠTI ali kakoli ZANESLJIVI BANKI. PRI BANCI zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "MASTNO LJUBLJANSKO in LJUBLJANSKO" in NE v katero drugo manj varno iparkaso". NAM PA TAKOJ PIŠITE, PO KATERI banki dobimo Váš enar

SVOJ NASLOV NAM PIŠITE RAZLOČNO IN NATANČNO!

NEBO CORK TIP **CIGARETTES**

10 FOR 5c

Največji od vseh
čisti bogati
zadovoljivi.

Posebno dišeči in izvršeni za kajo.

K. S. K.**JEDNOTA**

Bell phone 1048.

Organizovana v Joliet-u, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporovana v državi Illinois 12. januarja 1898.

Predsednik.....Paul Schneller, Calumet, Mich.
I. podpredsednik.....Frank Bojc, R. F. D. No. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
II. podpredsednik.....M. Ostrovič, 1132 Voskamp St., Allegheny, Pa.
Glavni tajnik.....Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik.....Jos. Rems, 729 Putnam Ave., Ridgewood, N. Y. City.
Blagajnik.....John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja.....Rev. Josip Tomšič, Box 657, Forest City, Pa.
Zaupnik.....Mart. Muhič, Cor. Main and Center Sts., Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik.....Dr. Jos. Grahek, 841 E. Ohio St., Allegheny, Pa.

NADZORNIKI:

Anton Golobitsh, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Aug. Poglajen, 2300 S. Robey St., Chicago, Ill.
 John Mravintz, 1114 Voskempt St., Allegheny, Pa.
 George Thomas, 904 E. B. St., Pueblo, Colo.
 John Povsha, 311—3rd Avenue, Hibbing, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mih. J. Krakar, 614 E. 3 St., Anaconda, Mont.
 George Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburg, Pa.
 Peter Staudohar, Box 701, Chisholm, Minn.

PRIZIVNI ODBOR:

Frank Banich, 1858 W. 22nd St., Chicago, Ill.
 John Zulich, 1165 Norwood Road, Cleveland, Ohio.
 Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.

Uradno glasilo: Amerikanski Slovenec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ills.

VSE DENARNE POŠILJATVE NAJ SE POŠILJAJO NARAVNOST NA GL. TAJNIKA JEDNOTE IN NA NIKOGAR DRUŽEGA.

PRISTOPILO ČLANI.

K društvu sv. Cirila in Metoda 8, Joliet, Ill., 19992 John Horwat, roj 1894, zav. za \$500, 1. razred; 19993 Louis Skoda, roj 1892, zav. za \$1000, 2. razred; 19994 Josip Maren, roj 1891, zav. za \$1000, 2. razred; 19995 Franc Končar, roj 1890, zav. za \$500, 2. razred; 19996 John Pazdere, roj 1888, zav. za \$1000, 3. razred; 19997 Josip Mahkovec, roj 1886, zav. za \$1000, 3. razred; spr. 21. dec. 1913. Dr. št. 106 članov.

K društvu sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., 19998 Tomaž Keržič, roj 1889, zav. za \$1000, 2. razred; 19999 Jakob Bedenik, roj 1880, zav. za \$1000, 4. razred; 20000 John Merkun, roj 1876, zav. za \$1000, 5. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 141 članov.

K društvu sv. Roka 15, Allegheny, Pa., 20001 Franc Fiore, roj 1872, zav. za \$1000, 6. razred, spr. 21. dec. 1913. Dr. št. 135 članov.

K društvu sv. Petra in Pavla 38, Kansas City, Kans., 20002 Peter Majerle, roj 1883, zav. za \$500, 4. razred, spr. 9. dec. 1913. Dr. št. 74 član.

K društvu sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont., 20003 Jakob Kukujan, roj 1882, zav. za \$1000, 4. razred, spr. 16. dec. 1913. Dr. št. 83 članov.

K društvu sv. Alojzija 47, Chicago, Ill., 20004 Anton Osterman, roj 1895, zav. za \$500, 1. razred; 20005 Martin Petric, roj 1892, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 85 članov.

K društvu Marije Sed. Žal. 50, Allegheny, Pa., 20006 Franc Filak, roj 1892, zav. za \$1000, 2. razred; 20007 Franc Maurin, roj 1888, zav. za \$1000, 3. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 242 članov.

K društvu sv. Jožefa 58, Haser, Pa., 20008 John Smerekar, roj 1887, zav. za \$1000, 3. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 64 članov.

K društvu sv. Srca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 20009 Matija Ogulin, roj 1892, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 21. dec. 1913. Dr. št. 80 članov.

K društvu Mar. Vnebovzete 77, Forest City, Pa., 20010 Franc Kostelec, roj 1895, zav. za \$1000, 1. razred; 20011 Egidij Maček, roj 1892, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 180 članov.

K društvu Marije Pomagaj 79, Waukegan, Ill., 20012 Franc Belec, roj 1889, zav. za \$1000, 2. razred; 20013 Andrej Petkovšek, roj 1889, zav. za \$500, 2. razred; spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 80 članov.

K društvu sv. Ant. Pad. 87, Joliet, Ill., 20014 Peter Horvat, roj 1895, zav. za \$1000, 1. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 99 članov.

K društvu sv. Petra in Pavla 89, Etna, Pa., 20015 Juro Razum, roj 1893, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 100 članov.

K društvu sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 20016 Teodor Mehajleson, roj 1893, zav. za \$1000, 2. razred; 20017 Ivan Geferle, roj 1883, zav. za \$500, 4. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 78 članov.

K društvu sv. Roka 113, Denver, Colo., 20018 John Skrijane, roj 1888, zav. za \$1000, 3. razred, spr. 13. dec. 1913. Dr. št. 58 članov.

K društvu sv. Jožefa 122, Rock Springs, Wyo., 20019 Frank Plemel, roj 1885, zav. za \$500, 3. razred, spr. 21. dec. 1913. Dr. št. 62 članov.

K društvu sv. Cirila in Metoda 144, Sheboygan, Wis., 20020 Alois Borsečnik, roj 1896, zav. za \$500, 1. razred; 20021 Franc Ribič, roj 1889, zav. za \$1000, 2. razred; 20022 Franc Selko, roj 1882, zav. za \$1000, 4. razred; spr. 15. dec. 1913. Dr. št. 81 članov.

K društvu sv. Jožefa 148, Bridgeport, Conn., 20023 Gabrijel Serša, roj 1890, zav. za \$500, 2. razred, spr. 13. dec. 1913. Dr. št. 17 članov.

PRESTOPILI ČLANI.

Od društva sv. Petra in Pavla 62, Bradley, Ill., k društvu Marije Pomagaj 79, Waukegan, Ill., 6494 Jakob Smolec, 23. dec. 1913. I. dr. št. 32 članov. II. dr. št. 78 članov.

Od društva Marije Vnebovzete 77, Forest City, Pa., k društvu sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 16931 Mihael Posovec, 19. dec. 1913. I. dr. št. 178 članov. II. dr. št. 402 člana.

Od društva sv. Alojzija 83, Fleming, Kans., k društvu sv. Roka 132, Frontenac, Kans., 7387 Anton Oplotnik, 4495 Franc Jereb, 6347 Valentin Bogotaj, 18. dec. 1913. I. dr. št. 80 članov. II. dr. št. 47 članov.

Od društva Marije Sed. Žalosti 84, Trimountain, Mich., k društvu sv. Srca Jezusa 54, Chisholm, Minn., 16082 Nikolaj Pavlinac, 20. dec. 1913. I. dr. št. 84 članov. II. dr. št. 64 članov.

Od društva sv. Jožefa 57, Brooklyn, N. Y., k društvu sv. Cirila in Metoda 135, Gilbert, Minn., 15204 Rudolf Maurin, 24. nov. 1913. I. dr. št. 135 članov. II. dr. št. 60 članov.

Od društva sv. Jožefa 41, Pittsburg, Pa., k društvu sv. Jožefa 58, Haser, Pa., 19568 Franc Gorup, 19567 Jakob Šabec, 24. dec. 1913. I. dr. št. 76 članov. II. dr. št. 66 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K društvu sv. Petra 30, Calumet, Mich., 1682 John Svetič, 15. dec. 1913. Dr. št. 234 članov.

K društvu sv. Jožefa 41, Pittsburg, Pa., 8805 Franc Sparovec, 15. dec. 1913. Dr. št. 78 članov.

K društvu sv. Lovrenca 63, Cleveland, Ohio, 17461 Franc Grame, 13271 Fr. Pevec, 14. dec. 1913. Dr. št. 155 članov.

Od društva Marije Sed. Žalosti 84, Trimountain, Mich., 7966 Vide Radošević, 10926 Viktor Radošević, 10925 Josip Tomac, 21. dec. 1913. Dr. št. 87 čl.

Od društva Mar. Zdr. Bolnikov 94, Sublet, Wyo., 15520 Peter Smolek, 17677 Nikolaj Putra, 14. dec. 1913. Dr. št. 38 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva Vit. sv. Jurija 3, Joliet, Ill., 17129 Matija Rogina, 3. dec. 1913. Dr. št. 119 članov.

Od društva sv. Jožefa 110, Barberton, Ohio, 18771 John Sterle, 17413 Mihael Kramis, 19. okt. 1913. Dr. št. 60 članov.

Od društva sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 19436 Franc Klepec, 29. dec. 1913. Dr. št. 302 člana.

Od društva sv. Cirila in Metoda 4, Tower, Minn., 2324 Anton Zobec, 17. dec. 1913. Dr. št. 74 članov.

Od društva sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 17854 Alojz Vidmar, 24. dec. 1913. Dr. št. 280 članov.

Od društva sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., 18454 Jakob Lozar, 6350 Anton Drašler, 19685 George Čater, 26. dec. 1913. Dr. št. 238 članov.

Od dr. sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., 18105 Paul Starčević, 15099 Geo. Jankovič, 18775 Marko Markezic, 26. dec. 1913. Dr. št. 157 članov.

Od društva sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 17058 Franc Mramor, 17267 Ignac Bradač, 18420 Alojz Fink, 18421 Domjan Berčan, 20. dec. 1913. Dr. št. 398 čl.

Od društva sv. Petra in Pavla 38, Kansas City, Kans., 15967 Peter Prebelič, 23. dec. 1913. Dr. št. 73 članov.

Od društva sv. Barbare 40, Hibbing, Minn., 5393 Alojzij Prebil, 17448 John Lavrinec, 13546 John Kozina, 16089 John Krizmanič, 23. dec. 1913. Dr. št. 95 članov.

Od društva sv. Alojzija 52, Indianapolis, Ind., 13054 Alojzij Guš, 22. dec. 1913, 15986 Anton Medved, 19. dec. 1913, 12239 Josip Grbek, 15503 Andrej Krapeš, 22. dec. 1913. Dr. št. 97 članov.

Od društva sv. Jurija 64, Etna, Pa., 4699 Martin Malešič, 8041 Tomaž Maradin, 24. dec. 1913. Dr. št. 75 članov.

Od društva sv. Alojzija 83, Fleming, Kans., 18756 Anton Tratnik, 17. dec. 1913. Dr. št. 79 članov.

Od društva sv. Antona Pad. 87, Joliet, Ill., 15221 Rudolf Požek, 18279 Martin Runove, 18281 Alojzij Runove, 19075 John Jaklevič, 26. dec. 1913. Dr. št. 98 članov.

Od društva sv. Cirila in Metoda 91, Rankin, Pa., 17557 Jakob Breg, 16774 Niko Božurič, 14. dec. 1913. Dr. št. 106 članov.

Od društva sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 15291 Anton Tavčar, 15292 Alojzij Sturm, 22. dec. 1913. Dr. št. 76 članov.

Od društva sv. Jožefa 110, Barberton, Ohio, 18227 John Srebot, 18143 Franc Možek, 23. dec. 1913. Dr. št. 58 članov.

Od društva sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 10581 Peter Prijanovič, 342 Peter Škraba, 14. dec. 1913. Dr. št. 206 članov.

Od društva sv. Lovrenca 63, Cleveland, Ohio, 19490 Franc Ozimek, 16579 Mihael Feme, 18827 Alojzij Gross, 18940 John Zajec, 10388 Ign. Stepec, 11248 Fr. Stavec, 12120 Anton Alešnik, 29. dec. 1913. Dr. št. 148 članov.

Od društva sv. Janeza Evang. 65, Milwaukee, Wis., 18668 John Tratnik, 18441 Anton Fureck, 12641 Geo. Gobec, 25. dec. 1913. Dr. št. 122 članov.

Od društva sv. Jožefa 103, Milwaukee, Wis., 17491 Jakob Urbanec, 19294 John Sušnik, 25. dec. 1913. Dr. št. 94 članov.

ODSTOPILO ČLANI.

Od društva sv. Cirila in Metoda 45, E. Helena, Mont., 12711 John Strajnar, 26. dec. 1913. Dr. št. 41 članov.

Od društva sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 13785 Jernej Žnidaršič, 14. dec. 1913. Dr. št. 205 članov.

Od društva Marije Zdr. Bol. 94, Sublet, Wyo., 18699 John Pagon, 27. dec. 1913. Dr. št. 37 članov.

Od društva sv. Roka 15, Allegheny, Pa., 12486 Josip Majetič, 22. dec. 1913. Dr. št. 134 članov.

Od društva sv. Janeza Krst. 60, Wenona, Ill., 7591 Josip Nadler, 17. nov. 1913. Dr. št. 44 članov.

IZLOČENI ČLANI.

Od društva sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., 13349 Louis Oberstar, 6752 Marka Govednik, 13192 Josip Virant, 26. dec. 1913. Dr. št. 160 članov.

Od društva sv. Barbare 40, Hibbing, Minn., 17208 John Perušek, 23. dec. 1913. Dr. št. 99 članov.

Od društva Jezus D. Pastir 49, Pittsburgh, Pa., 18734 Peter Starašinič, 21. dec. 1913. Dr. št. 56 članov.

Od društva sv. Roka 132, Frontenac, Kans., 19608 John Reberšek, 17. dec. 1913. Dr. št. 46 članov.

Od društva sv. Alojzija 52, Indianapolis, Ind., 3341 Josip Hvalica, 20. nov. 1913. Dr. št. 101 člana.

PRISTOPILE ČLANICE.

K društvu sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 5970 Josipina Tomšič, roj 1892, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 151 članic.

K društvu sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., 5971 Marija Vrhovšek, roj 1882, zav. za \$1000, 4. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 114 članic.

K društvu sv. Jožefa 41, Pittsburg, Pa., 5972 Marija Perko, roj 1883, zav. za \$500, 4. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 22 članic.

K društvu sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 5973 Barbara Ribarič, roj 1887, zav. za \$500, 3. razred, spr. 15. dec. 1913. Dr. št. 38 članic.

K društvu sv. Srca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 5974 Uršula Jakša, roj 1869, zav. za \$500, 6. razred, spr. 21. dec. 1913. Dr. št. 22 članic.

K društvu Marije Pomagaj 78, Chicago, Ill., 5975 Karolina Zefran, roj 1896, zav. za \$1000, 1. razred; 5976 Ana Mihelič, roj 1883, zav. za \$1000, 4. razred, spr. 21. dec. 1913. Dr. št. 138 članic.

K društvu Marije Pomagaj 79, Waukegan, Ill., 5977 Ivanka Zalar, roj 1890, zav. za \$1000, II. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 42 članic.

K društvu sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 5978 Rozalija Verček, roj 1888, zav. za \$500, 3. razred, spr. 14. dec. 1913. Dr. št. 30 članic.

K društvu sv. Ane 123, Bridgeport, Ohio, 5979 Antonija Kocjančič, roj 1894, zav. za \$1000, 1. razred; 5980 Marija Matos, roj 1892, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 21. dec. 1913. Dr. št. 61 čl.

K društvu sv. Jožefa 148, Bridgeport, onn., 5981 Alojzija Serša, roj 1893, zav. za \$500, 2. razred, spr. 13. dec. 1913. Dr. št. 5 članic.

K društvu sv. Ane 127, Waukegan, Ill., 5982 Franca Židanek, roj 1897, zav. za \$1000, 1. razred, spr. 28. dec. 1913. Dr. št. 74 članic.

PRESTOPILE ČLANICE.

Od društva sv. Petra in Pavla 62, Bradley, Ill., k društvu Marije Pomagaj 79, Waukegan, Ill., 4592 Marija Smolec, 23. dec. 1913. I. dr. št. 2 članic. II. dr. št. 41 članic.

Od društva sv. Alojzija 83, Fleming, Kans., k društvu sv. Roka 132, Frontenac, Kans., 4460 Marija Bogotaj, 3143 Katarina Jereb, 18. dec. 1913. I. dr. št. 23 članic. II. dr. št. 10 članic.

SUSPENDOVANE ČLANICE ZOPET SPREJETE.

K društvu sv. Jožefa 21, Federal, Pa., 4142 Ivana Žust, 20. nov. 1913. Dr. št. 43 članic.

K društvu sv. Lovrenca 63, Cleveland, Ohio, 4494 Vincencija Pevec, 14. dec. 1913. Dr. št. 51 članic.

SUSPENDOVANE ČLANICE.

Od društva sv. Cirila in Metoda 4, Tower, Minn., 2865 Ana Zobec, 17. dec. 1913. Dr. št. 26 članic.

Od društva sv. Barbare 40, Hibbing, Minn., 2440 Marija Prebil, 23. dec. 1913. Dr. št. 29 članic.

Od društva sv. Alojzija 52, Indianapolis, Ind., 3373 Alojzija Grbek, 22. dec. 1913. Dr. št. 17 članic.

Od društva sv. Petra in Pavla 91, Rankin, Pa., 5287 Roza Beg, 14. dec. 1913. Dr. št. 21 članic.

Od društva sv. Alojzija 95, Broughton, Pa., 2915 Katarina Sturm, 22. dec. 1913. Dr. št. 29 članic.

Od društva sv. Ane 120, Forest City, Pa., 3557 Johana Drašler, 22. dec. 1913. Dr. št. 68 članic.

Od društva sv. Ane 134, Indianapolis, Ind., 4277 Jožefa Mergole, 22. dec. 1913. Dr. št. 36 članic.

Od društva sv. Cirila in Metoda 59, Eveleth, Minn., 275 Elizabeta Skraba, 14. dec. 1913. Dr. št. 34 članic.

Od društva sv. Lovrenca 63, Cleveland, Ohio, 4736 Rozalija Stepec, 29. dec. 1913. Dr. št. 50 članic.

Od društva sv. Marije Pomagaj 78, Chicago, Ill., 3676 Antonija Trinko, 27. dec. 1913. Dr. št. 137 članic.

ODSTOPILE ČLANICE.

Od društva sv. Ane 139, La Salle, Ill., 5769 Franca Trdin, 4825 Uršula Orešar, 23. dec. 1913. Dr. št. 17 članic.

Od društva sv. Cirila in Metoda 45, E. Helena, Mont., 4034 Marija Strajnar, 26. dec. 1913. Dr. št. 16 članic.

IZLOČENE ČLANICE.

Od društva sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., 3505 Angela Govednik, 26. dec. 1913. Dr. št. 70 članic.

Od društva sv. Alojzija 52, Indianapolis, Ind., 1953 Helena Hvalica, 20. nov. 1913. Dr. št. 18 članic.

ZVIŠALE ZAVAROVALNINO S \$500 NA \$1000.

Pri društvu sv. Jožefa 53, Waukegan, Ill., 4361 Franca Lešnjak, zvišala zav. 21. dec. 1913. Razred 3.

Pri društvu sv. Ane 127, Waukegan, Ill., 3801 Franca Jereb, zvišala zav. 28. dec. 1913. Razred 3.

Pri društvu sv. Jožefa 103, Milwaukee, Wis., 19204 Frank Može, zvišal zav. 14. dec. 1913. Razred 2.

POPRAVEK.

V štev. 8 Jedn. glasila se je vrnila neljuba pomota pri označbi znižanja zavarovalnine. Namesto 10489 Anton Kerhlin naj se blagovoli čitati 10490 Mihael Ulakovič, znižal zav. 13. okt. 1913.

IMENA UMRLIH ČLANOV IN ČLANIC.

3858 Frank Luzar, star 37 let, član društva sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., umrl 10. nov. 1913. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 14. aprila 1902. Razred 3.

10433 Josip Mostovar, star 36 let, član društva sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., umrl 27. avg. 1913. Vzrok smrti: Vodenica. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 25. okt. 1906. Razred 3.

8871 John Bambič, star 38 let, član društva sv. Jožefa 16, Virginia, Minn., umrl 9. nov. 1913. Vzrok smrti: Razširjenje jeter in ošrčja. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 17. okt. 1905. Razred 4.

1811 Matija Mantel, star 56 let, član društva sv. Petra in Pavla 38, Kansas City, Kans., umrl 22. dec. 1913. Vzrok smrti: Prebita lobanja. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 21. marca 1900. Razred 6.

2026 Josip Kompare, star 50 let, član društva Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., umrl 20. dec. 1913. Vzrok smrti: Oteklina jeter in pljuč. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 1. aprila 1894. Razred 4.

9067 Josip Leben, star 26 let, član društva sv. Jožefa 53, Waukegan, Ill., umrl 25. nov. 1913. Vzrok smrti: Ponesrečen na železnici. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 6. dec. 1905. Razred 1.

17183 Josip Brusič, star 41 let, član društva sv. Jurija 73, Toluca, Ill., umrl 13. dec. 1913. Vzrok smrti: Poškodovana hrbtnjača. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 30. junija 1911. Razred 5.

3921 John Dernule, star 46 let, član društva sv. Treh Kraljev 98, Rockdale, Ill., umrl 30. nov. 1913. Vzrok smrti: Ponesrečen vsled padca. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 27. aprila 1902. Razred 4.

1533 Katarina Jaklič, stara 41 let, članica dr. Marije Sedem Žalosti 50, Allegheny, Pa., umrla 30. nov. 1913. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovana za \$1000. Pristopila k Jednoti 1. jan. 1901. Razred 4.

2142 Marjeta Adamič, stara 36 let, članica dr. sv. Jožefa 58, Haser, Pa., umrla 5. novembra 1913. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 14. aprila 1904. Razred 3.

1980 Ana Perušek, stara 35 let, članica društva sv. Lovrenca 63, Cleveland, Ohio, umrla 4. dec. 1913. Vzrok smrti: Porod. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 17. avg. 1903. Razred 2.

URADNO NAZNANILO GL. TAJNIKA K. S. K. J.

V mesecu jan. 1914 je naložena posebna naklada 25c na vsacega člana in članico K. S. K. Jednote za pokritje upravnih stroškov kakor določeno na zadnjem gl. zborovanju v So. Chicago, Ill. Vsak član in članica je pod kaznijo takojšnje suspendacije dolžan(a) plačati to svoto v mesecu jan. 1914. Zdravo in veselo novo leto želim vsem članom in članicam K. S. K. J. JOSIP ZALAR, gl. tajnik K. S. K. Jednote.

URADNO NAZNANILO.

Vsem slavnim društvom K. S. K. Jednote se naznanja, da z mesecem januarjem 1914 bode razpisani asessment na vse članice in članice po plačilni lestvici, ki jo določa "National Fraternal Congress". Nižje priobčena lestvica kaže koliko se bode plačevalo od starosti 16 do 45 let:

NATIONAL FRATERNAL CONGRESS RATES.

Plačilna lestvica za posmrtnino.

Za \$500.00 zavarovalnine:		Za \$1000.00 zavarovalnine:	
Starost:	Svota:	Starost:	Svota:
16	\$0.41	16	\$0.82
17	\$0.42	17	\$0.84
18	\$0.43	18	\$0.86
19	\$0.44	19	\$0.88
20	\$0.45	20	\$0.90
21	\$0.47	21	\$0.93
22	\$0.48	22	\$0.96
23	\$0.49	23	\$0.98
24	\$0.51	24	\$1.01
25	\$0.52	25	\$1.04
26	\$0.54	26	\$1.07
27	\$0.56	27	\$1.11
28	\$0.57	28	\$1.14
29	\$0.59	29	\$1.18
30	\$0.61	30	\$1.22
31	\$0.63	31	\$1.26
32	\$0.66	32	\$1.31
33	\$0.68	33	\$1.35
34	\$0.70	34	\$1.40
35	\$0.73	35	\$1.45
36	\$0.76	36	\$1.51
37	\$0.79	37	\$1.57
38	\$0.82	38	\$1.63
39	\$0.85	39	\$1.69
40	\$0.88	40	\$1.76
41	\$0.92	41	\$1.85
42	\$0.96	42	\$1.91
43	\$1.00	43	\$1.99
44	\$1.04	44	\$2.07

Krmar Milanovič.

POVEST.

Prosto po Russellovem romanu "Krmar Holdsworth."

(Dalje.)

"Meniš, da bomo vsled tvojega vpitja in preklejanja dobili nove vode?" je bridko-vzmemirjen nadaljeval Milanovič. "Saj vendar nisi bolj želen, kakor jaz ali ta uboga gospa, od katere nisi čul niti najmanjše tožbe, odkar smo zapustili ladjo."

Z globokim sočutjem se je obrnil k vdovi.

"Ohranite tudi v tej strašni poskušnji pogum!" je rekel. "Nikakor nismo še izgubljeni. Atlantski ocean je poln ladij, ki jadrajo v najrazličnejše dele sveta, in jaz sem prepričan, da moramo v kratkem zadeti na ladjo, ki nas bo rešila."

V odgovor se je Završnikova prisiljeno nasmehnila, rekla pa nič, ampak samo z žalostnim očesom pogledala na svoje dete.

Solnce se je dvigalo vedno višje na nebesnem oboku, vročina je postajala vedno neznošljiva. Zdelo se je, kakor bi bili solnčni žarki pregneli zadnjo najmanjšo sapico. Morje je postalo stekleno in okrog polnočnega čolna zopet stal mirno sredi nedogledne morske planjave. Mirtič je ves obupen čepel v kotu. Zamjan je pa lajšal vročino s tem, da si je z morsko vodo neprenehoma močil glavo in obraz. Še celo čoln je bil videti ves izsušen in žejen in od barve, s katero je bil prebarvan, je vsled vročine prihajal neznošen, zopern duh.

Ko se je dan že nagibal h koncu, se je Mirtič splazil proti zadnjemu delu čolna, da bi se tam polastil posode z vodo. Pograbil jo je skrivaj in jo tako naglo napolnil iz enega izmed sodčkov, da Milanovič tega ni mogel več preprečiti, dasi ga je vedno opazoval.

"Ne pij!" zakliče, "to bo le povečalo tvojo žejo!"

Toda Mirtič, kažoč na svoj vrat, se ni zmedel za svarilo, ampak željno izpil slano tekočino in odložil prazno posodo. Globok dih se je izvil iz njegovih prsi in izraz trpljenja je izginil raz njegov obraz.

Sedaj je vzel tudi Zamjan posodo, da bi storil po zgledu svojega tovariša, a tu skoči k njemu Milanovič in ga roti, naj premaga hudo skušnjavo. "Sol vas bo naredila blazne!" je svaril, in komaj je izustil te besede, že se je Mirtič vrgel na tla in se ječaje valjal semintja.

Kmalu je slano vodo vrgel iz sebe in njegov obraz je prebledel; vsi so mislili, da bo takoj izdihnil. Milanovič mu je vllil par kapljic ruma, glavopu mu je polil z vodo. To ga je sicer nekoliko poživilo, a obležal je na tleh, hropel in klet ter z nohti praskal po čolnovi steni.

Mirtičevo trpljenje je napolnilo Zamjana s tolikim strahom, da je vzkliknil: "Če je voda strup, tedaj jo raji izlijmo v morje."

"Hujši je kot strup," odvrne Milanovič. "Odpri sode in jih izprazni; kajti morska voda ni nič manj pitna kot ta mešanica."

Zamjan je obrnil sode in tekočina je iztekla.

Skoraj eno uro so vsi nemo sedeli v čolnu in trpko zrl predse; končno prekinde deček mučno tišino:

"Mamica, tako hudo sem žejen, daj mi piti."

Srce se trgalo vsem, ki so čuli milo otrokovo prošnjo in vedeli, da je nemogoče ugoditi njegovi želji. Napol divjega obraza skoči mati pokonci in zakliče s hripavim glasom, kolikor ji je se dopuščalo njeno izsušeno grlo: "Moj Bog! Daj, naj umrjeva oba! Bodi konec enkrat našemu trpljenju!"

Milanovič jo je sočutno gledal, a pomagati ni mogel. Vsa izmučena vsled nenadnega razburjenja se je sesedla na tla.

Solnce je zašlo; nekaj oblakov je zakrilo žarečo oblo. Ti so se vedno bolj širili na obzorju, vendar je ostalo morje popolnoma mirno. V nadi, da pride veter od te strani, so obrnili oči proti zahodu, in nemi obupnosti pričakujoč ladje, ki naj bi jim prinesla rešitev.

Ko je noč legla nad morsko gladino, je Mirtič začel s hripavim glasom prepevati; a kmalu je utihnil in v temi se je čul zopet pretresljivi dečkov jok: "Daj mi vendar vode, mamica, neizmučeno sem žejen."

Lahna sapica je zapihljala od zahoda, jadro se je zganilo. Milanovič je obrnil čoln, da se je jadro napelo, in začel s čolnom križariti sem in tja, da bi tako čim preje zagledal zaželjeno ladjo. Veter je zopet potihnil, a za tem je sledil nov močan sunek, ki je vzmemiril morsko planoto in oblaki, plavajoči proti vzhodu so naznanjali zahodni veter. Ta je res prišel, osvežil suhi zrak in ostal stalen; čoln se je nagibal pod težo napetega jadra.

Pravzaprav je bilo brez pomena, v kateri smeri bi jadrili, saj ladja je prišla lahko od katerekoli strani, a kamor je Milanovič naravnal čoln, vedno ga je plašila misel, da bo ravno ta smer napačna in da pride ladja od nasprotni strani.

Sapa in gibanje čolna je vse poživilo. Mirtič se je naslonil čez čoln in brodil z roko po vodi. Deček je nehal tožiti; snivajoč je ležal na sedežu, z glavo na kolenih svoje matere. Tudi Zamjan je spal.

Žeja, ki je popoldne mučila Milanoviča, se je bila nekoliko zmanjšala. Tiho je sedel pri krmilu in premišlje-

val, kako bi našel sredstvo, da bi na kak način zmanjšal trpljenje, ki ga je povzročilo pomanjkanje vode. Poskušal je s koščekom prepečenca, katerega je razmočil v rumu, a čutil je takoj, da to samo draži grlo in povečuje žejo. Od vseh zgodb, kar jih je kdaj čul od ljudi, ki so morali dolgo časa trpeti žejo, se je spomnil samo dveh sredstev, h katerim so se navadno zatekali oni takrat, kadar je bila žeja na vrhuncu. En način je bil ta, da so trgali kose obleke in jih grizli; drugi pa ta, da so vrezavali v roke rane in pili lastno kri. Ko je mislil na zadnje sredstvo, se je kar stresel, a vendar ni še trpel tolikih muk, da bi bil prvo poskusil.

V njegovem premišljevanju ga prekine hripavi Mirtičev glas, ki je vpraševal: "Na kateri stopinji dolžine se pač nahajamo sedaj?"

"Ko se je potopila ladja, smo imeli 28 stopinj zahodne dolžine, in mislim, da se od takrat nismo oddaljili mnogo milj."

"Res ni nikakega upanja, da kedaj zagledamo rešilno ladjo?"

"Da, seveda je upanje; jaz mislim, da še celo precej upanja na skorajšnjo rešitev."

"Kapitan je gotovo že davno pripravljen z velikim čolnom v pravo smer," je mrmral mornar dalje; "proketo trda je za nas, da bomo kakor psi tu poginili."

Milanovič ni na to ničesar odgovoril, Mirtič si je pa zopet začel hladiti z vodo obraz in roke, pri tem pa je znova klet in se rotil. Vsled žeje se je pri tem človeku pojavila vsa robatost in divjost njegovega značaja. S peklensko zaničljivim zasmehom je vpil, ko je Zamjan v spanju klical po vodi: "Da, le rjovi, če hočeš! Če bi vpitje moglo kaj pomagati, tedaj bi kmalu začel tako peklensko rjovenje, da bi v trenutku dobili pijačo v izobilju."

Oblaki, dasi daleč drug od drugega, so bili videti težki in Milanovič je nepremično zrl nanje in prosil Boga za dež. Proti polnoči je vzbudil Zamjana, ki je mesto njega stopil h krmilu. Oba sta se tiho zmenila, da ne prepušta krmila Mirtiču, dokler traja veter, ampak da se hočeta sama vrstiti vsaki dve uri. Zamjan je vzel nato Milanovičovo uro, ta je pa legel, potem ko je bil naravnal čoln proti severo-zahodu.

"Glej pazljivo vedno proti zahodu, Zamjan, in pokliči me, kakor hitro bi kaj zapazil," opomnil je še enkrat Milanovič, nato pa trdno zaspal.

Ko je Milanovič spal, sede Mirtič k Zamjanu in začne z njim pogovor. Čez nekaj časa pravi: "Rad bi vedel, koliko prepečenca imamo še." S temi besedami krene k zaboji, v katerem je bil shranjen živež, dvigne pokrov in kakor bi mignil izmakne steklenico ruma in jo skrije pod jopič, ko je bil Zamjan ravno zaverovan v obzorje na zapadu.

Ob dveh ponoči pokliče Zamjan Milanoviča. Ta se takoj vzravna pokonci, a predno vstane, pogleda pod jadro čez desno stran čolna; komaj pa to stori, hipoma vse iznenaden zakriči, nato pa nemo kakor blazen kaže s prstom proti severo-vzhodu. Zamjan se ozre v tej smeri in zagleda veliko ladjo, ki je v razdalji ene milje jadrjala proti vzhodu.

"Hitro vesla!" je sopihal v največji razburjenosti Milanovič in začel uravnati jadro. Nato je skočil na klop, nastavljal roke na usta in skušal z vpitjem in klicanjem vzbuditi pozornost tuje ladje. Toda iz izsušenega grla so prihajali le napol zadušeni, hripavi glasovi. Tudi Zamjan je poizkusil svojo srečo, a njegov glas je bil še slabši kakor Milanovičev.

"Dobrotljivi Bog, reši nas! reši nas!" je ječala gospa Završnikova, skočila s svojega sedeža in iztegovala vsa obupana roke proti ladji.

Kričanje je vzbudilo tudi Mirtiča, ki se je z največjim naporom dvignil iz kota, v katerem je kakor brez zavesti ležal celo noč; močno se je opotekal semintja, kajti bil je še vedno pijan od ruma, ki ga je bil izmaknil iz zaboja. Vendar pa je kljub svoji zmedenosti zagledal ladjo in začel rjaveti tako grozovito, da so se vsi zgrozili nad njegovo divjostjo. Mahal je z rokami okrog sebe in skakal semintja. Čez nekaj časa skoči kakor brezumen na rob čolna in se skuša obdržati v ravnotežju na njem, a v istem trenutku zdrkne čoln v dolino med valove; pijani Mirtič zgrabi za rob jadra, a ta se mu izmakne in nesrečnež telesi s čolna v valove.

Milanovič hitro priskoči, da bi ga rešil v trenutku, ko bi se ta prikazal nad vodo; a to se je zgodilo šele potem, ko je bil čoln že kakih sto metrov oddaljen od mesta nesreče. Milanovič je bil takoj pripravljen obrniti čoln, ko je čul grgrajoče glasove nesrečnega Mirtiča in videl, kako vije z rokami in grabi okrog sebe; toda Zamjan je hitro uganil Milanovičovo namero, ovil vrvice, s katerimi je vodil krmilo, tesno okrog roke in zaklical:

"Ne, ne! jaz ne izpustim; saj ga nikakor ne moremo rešiti! Predno bi ga mogli doseči, ga že zagrnejo valovi. Če hočemo, da nas tuja ladja opazi, moramo urno naprejš!" Zopet je zbral vse svoje moči in začel vpiti:

"Halo! Halo!" dokler mu ni glas popolnoma odpovedal.

Medtem je Milanovič zopet poizkušal Zamjanu iztrgati vrvice. Nastala je med njima kratka borba, da se je vsled tega čoln nemirno zibal in močno stresal. Ko se je pa ozrl nazaj in je videl prazno morsko gladino, je odnehal in zopet prijel za veslo, da bi prej dosegli ladjo.

Ladja je bila vidna od strani in prav jasno so se mogla razločevati na njej posamezna jadra, a luči ni imela nobene. Zato ni bilo skoraj nikakega upanja, da bi v nočni temini na ladji zapazili mali čoln. Da, ako bi ne bilo vetra, kakor se je bilo to zgodilo prejšnji dan, tedaj bi bili ladjo lahko dohтели z vesli in rešitev bi bila gotova, a sapa je neprestano pihljala in ladja je urno drsela naprej, dokler ni čez nekaj časa v daljavi izginila kot bela lisa.

Bilo je to nekaj groznega, ko so videli izginjati upanje na rešitev, ki je bila že tako blizu, zakaj le najmanjši plamenček, s katerim bi dali znamenje bi bil zadostoval in rešeni bi bili.

Vdova je zdihovala in se bila na prsi, ko je videla izginjati ladjo v nočni temini. Zamjan je godrnjajoč sedel, podprl glavo in začel grizti nohtove. Milanovič je kakor odrevenel stal v sredi čolna in še dolgo zrl za ladjo, ko ni bilo že nobenega sledu več o njej.

Nobenega dvoma ni bilo, da bi bil Zamjan lahko še o pravem času opazil ladjo, ako bi bil pazljiv; vendar mu Milanovič ni hotel tega očitati, da bi s tem še bolj ne povečal splošne potrnosti.

Tudi Zdravkova je vzbudilo vpitje in zdihovanje; začel je jokati in milo prositi mater vodo.

"Meni je vroče — strašno vroče!" je tožil; "mamica, prosim, lepo prosim, daj mi vendar vodo."

Srce se je trgalo ubogi materi pri teh pretresljivih prošnjah nesrečnega otroka. Skočila je pokonci in zrla divje, preplašeno okrog sebe, kakor bi hotela najti sredstvo, da olajša bolečine in trpljenje svojemu ljubčku. "Zblaznela bom!" je začela klicati, padla nazaj na klop in se bridko vzjo-kala. Dasi jo je sinček še dolgo časa prosil in prosil, ni izpregovorila niti besedice, dokler ni revše izmučeno zadremala.

Milanoviča je popadla neka čudna omotica. Ves onemogel se je sesedel na klop, s hrbtom se naslonil na jambor, pred njegovimi očmi so se pa kakor v sanjah začele vrstiti najrazličnejše podobe. Zazdelo se mu je, da vidi poleg sebe svojo Vido; tiho, pristrčno se je začel z njo pogovarjati, bilo je, kakor bi poslušal njene odgovore, in semintja se je nasmešnil, kakor bi ga zrl njene oči.

Kar je govoril, je bilo slišati razločno, a Zamjan, z rokami podpirajoč glavo, se je prav tako malo zmenil zanj, kakor za udarjanje jadra, kadar se je čoln zibal gorindol; bil je prav tako nem in se ni brigal za nobeno reč, kakor je bil Milanovič ves razburjen in zgovoren.

DEVETO POGAVLJE.

Peti dan.

Tako je čoln počasi rezal valove, dokler ni z mrakom ponehala sapa.

Zamjan je dvignil glavo in se oziral okrog, najprej v smeri, kamor je bila ponoči izginila ladja, nato je pa pogledal Milanoviča, ki se je bil umiril in je ob jambor naslonjen spal. Vdova se je bila nagnila na čolnovno steno, roka ji je bila zdrknula čez rob in bro-dila po vodi.

Deček je čuteč sedel na tleh in opiral svojo glavo na materina kolena. Njegove široko odprte oči so bile steklene, ustnice blede in koža je bila čudno ocrnela. Ko je zapazil, da ga Zamjan gleda, se je lahko nasmešnil, kakor bi s prilizovanjem hotel doseči, kar je želel, in videlo se mu je, da napenja svoje moči, da bi izpregovoril kako besedo. Toda, ko so njegove ustnice hoteli izreči besedo "voda", je bilo čuti komaj napol slišen dih. Mornar ga je z izbuljenimi očmi gledal in se ni gnil. Ker je deček menil, da ga oni ne razume, in da bi mu gotovo dal zaželjeno vodo, ako bi mu mogel dopovedati, zato poizkuša vstati, da bi se približal njegovim ušesom. Toda njegove slabotne, onemogle nožice so mu odpovedale službo; zgrudil se je na tla in z roko naredil znamenje, da bi rad pil, kakor bi na ta način hotel omečiti mornarjevo srce.

V istem trenutku plane iz spanja Milanovič in hoče govoriti, a tudi iz njegovega izsušenega in razbolelega grla ni bilo čuti niti najmanjšega glasu.

Milo gledajoč, ročice prosoče dvignjene kvišku se je sedaj obrnil deček na svojega prijatelja. Ta pretresljivi pogled in lastna muka sta spravila Milanoviča skoraj do obupnosti. Dosedaj se je sicer ustavljal skušnjavi, ki ga je naganjala, naj pije rum, ker je vedel, da ta ognjena pijača potolaži žejo za trenutek, ki pa potem s podvojenjo silo napade človeka. V tem trenutku je pa grozovita muka preselila vse njegove moči. Zgrabil je steklenico, napolnjeno z žgano pijačo, vllil v kupico nekaj ruma in to nastavil dečku na suha usta. Ta je željno izpil ognjeno pijačo, a takoj nato je začel z rokami mahati po zraku in loviti sapo.

Med tem je nekoliko ruma popil tudi Milanovič, ostanek pa je ponudil Zamjanu. Tekočina je temu zmohčila grlo in glas se mu je zopet povrnil. Dihnil je globoko in rekel: "Hvala Bogu! Kako me je pokrepčalo! Ako bi bil vedel, da tako dobro dene človeku, bi bil že prej pil."

Milanovič je ponudil nato Zdrav-

kotu kos prepečenca. Ta je hlastnil po njem in si hitro nabasal z njim usta, kakor bi hotel pogasiti žgoči ogenj, ki ga je bil povzročil rum.

Ko je zopet mogel govoriti, reče Milanoviču: "Daj tudi mami kruha in pijače, striček; ko si ti spal, sem slišal, kako je prosila vodo."

Milanovič ni hotel dramiti vdove iz njenega spanja, a ko je zapazil, kako nerodno ji roka visi čez čolnov rob, jo je poskušal dvigniti v čoln. Pri tem je pa opazil, da je roka nenavadno trda in mrtva in ne samo vsled spanja odrevenela. Pogledal je ženi v obraz in ostrmel: "O moj Bog!" Njeno trpljenje je bilo končano, tiho in mirno se je bila preselila v večno življenje.

"Striček, daj ji vendar piti!" je prosil deček še enkrat. "Mamica ne more govoriti vsled žeje, kakor jaz prej."

"Ah, tvoje matere ne žeja več, pre-

dragi moj, ona je mrtva!" pripomni tiho in sočutno Zamjan.

Milanovič se nevoljen obrne v stran, ne da bi kaj očital Zamjanu, ker se je spomnil, da mora otrok vendar prej ali poznejes izvedeti, kaj ga je zadelo, da je z današnjim dnem postal sirota sredi širnega morja. Vendar Zdravko ni razumel Zamjanovih besed, kajti splezal je sedaj materi v naročje in jo začel gladiti po licih ter prigrigavati: "Mamica, zbudi se! Odpri oči in poglej svojega Zdravkova! Dobila boš pijačo in zopet boš lahko govorila!"

"Da, da, ljubček, le pusti mamo, naj naj počiva in pojd k meni," je tolažil Milanovič otroka, ga vzel v naročje in ga nesel k jamboru, kjer ga je posadil tako, da ni mogel videti matere. "Tu ostani miren in priden, dokler ne pridem zopet k tebi. Saj me boš ubogal, kajne?"

"Bodem, stric, le obljubiti mi moraš, da mi kmalu zbudiš mamico; mene je tako strah."

Milanovič je tiho pogladil dečka po glavi in se vrnil nazaj k mrtvemu truplu. Položil ga je lahno na tla in s sukunjo zakril obraz.

Čez nekaj časa se je vsula hladna ploha. Obrnili so svoje obraze proti dežju in lovili z odprtimi ustmi dragocene kapljice; a žalibog, da je dež v par trenutkih zopet ponehal. Na klopi pi je ostala majhna mlakica vode in Milanovič je velel dečkom, naj si v njej ohladi nekoliko svoje ustnice. Ta je takoj slišal in željno posrkal mokroto s klopi. Milanovič in Zamjan sta pa ožemala z ustmi ovratnice, katere jima je bil dež namočil.

Veter je postal silnejši, morje je začelo valoviti in nebo so od vzhoda do zahoda pokrili težki sivi oblaki. Vse je molčalo. Zamjan je bil izgubil zadnje upanje na rešitev. Milanovičeva pozornost je bila pa obrnjena samo na to, kako bi varno vodil svoj čolnič skozi vstajajoče valove. Toda bil je (Nadaljevanje na 7. strani.)

Geo. Laich

SALONER IN

AGENT PAROBRODNIH DRUŽB,
se priporoča rojakom v
naklonjenost.

Pošilja denar v staro domovino, hitro in točno in po dnevnem kurzu.
Prodaja fina vina, likerje in smodke.

ROJAKI DOBRODOŠLI!
3501 E. 95th St. So. Chicago, Ill.

FIRE INSURANCE.
Kadar zavarujete svoja poslopja zopet oženj pojdite k
ANTONU SCHAGER
North Chicago Street
v novi hiši Joliet National Banke.

N. W. Phone 420.

MARTIN ZAGAR

Gostilna

Moen Ave. :: Rockdale, Ill.
Vljudno vabi vse rojake, Slovence in
Hrvate, v svojo gostilno sredi
Rockdala.
VSI DOBRO DOŠLI!

Emil Bachman

1719 So. Racine Avenue.

CHICAGO, ILL.

Smo v istej hiši že 12 let, le ime ce-
ste se je premenilo.

Najstarija slavensko-krščanska tvrd-
ka BARJAKA, BADŽA, KAPA, RE-
GALIJA, MARŠALSKIH ŠTAPO-
VA i t. d.

Prodajemo zlatne znakove za sva
slovenska i slovenska društva.

Pišite po naš veliki ilustrovani cie-
nik, tiskan u svih slavjanskih jezicih
koji šaljemo na zahtjev svakome ba-
dava.

Vlastnik je Čeh, ali govori slovenski.
Imamo na stotine zahvalnih dopi-
sov od Vam poznatih slovanskih dru-
štev.

Pozor, rojaki!

JAKOB WAHCIC,
1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio

Najboljša postrežba.
Lunch vesdan.

John Rudman
GOSTILNA

Prenočišča po primerni ceni za eno
noć ali teden. Slov. bartender:
JOHN GERŠIČ.
Chicago telefon 2496.
916 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Martin Nemanich

1900 W. 22 St., Chicago, Ill.

se priporoča sl. obitvstvu za obilem
obisk njegovega saluna na vogalu 22.
in Lincoln st. blizu slov. cerkve. Brez-
plačna gorka in mrzla jedila vedno na
razpolago. Poleg drugih pijač vedno
sveže Hoerberjevo pivo.

Telefon Canal 80.

M. Nemanich, Chicago

Najboljše klobase!

Mi izdelujemo sami klobase,
poznamo zato, kakšne snovi se
nahajajo v njih, in zato jih
moremo najtopleje priporo-
čati. :: :: :: ::

Peter Staudohar,

Phone 102.

203 Central Ave. Chisholm, Minn.

NEREDI PREBAVNIH ORGANOV

Da si ohranite dobro zdravje, ne smete dovoliti neredom v prebavne organe, ker ti so navadno znaki bolezn, bodisi celega telesa ali pa posameznih organov. Brez prave jedi in prebave ni življenja. Zato je prav važno, da imate vedno pri roki tako zdravilo, ki bo, v slučaju neredov prebavnih organov, prineslo hitro pomo.

Za vse podrobne slučaje smelo priporočamo vsakomur DOBROZNANO IN ZANESLJIVO IN HITRO DELUJOČE

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

Ta izvrstni lek bo izčistil prebavni sestav popolnoma brez kakih najmanjših slabih posledic; pospeši okus, daje moč odvodnim organom, odstrani zabasanost in vsa druga zla, ki so s to nadlogo v zvezi. Naj bi se rabilo v vsakem slučaju. Imejte to zdravilo vedno v hiši in ga rabite časti v slučajih:

ZABASANOSTI,
GLAVOBOLA,
BOLI V ČREVESH,
SLABOČE,
NERVOZNOSTI,
NEPREBAVNOSTI,
ZGUBE OKUSA,
ŽOLTENICI,
TRPLJENJU PO JEDI.

Ne čakajte, misleči, da se bolezen sama odstrani. Če se ne rabi dober lek oslabijo organi. Najboljše zdravilo v vseh takih slučajih je:

Trinerjevo Amer. Zdravilno Grenko Vino.

V vseh lekarnah.

Ne jemljite lonare kov.

JOSEPH TRINER,

1333-1339 SOUTH ASHLAND AVE.

CHICAGO ILL

N. W. Phone 135

Chicago Phone 2400

JOS. J. PLESE

Mesnica Grocerija

911 N. Scott Str.
Joliet, Illinois

se priporoča rojakinjam in rojakom za
nakupovanje mesa, klobas in
grocerije po zmerni ceni.

Postrežba najbolja.

Dobro došli!

KRMAR MILANOVIČ.
(Nadaljevanje s 6. strani.)

tako izmučen in onemogel, da je včasih, kadar je val zagrabil čoln, komaj imel še toliko moči, da je obdržal krmilo in preprečil, da ni morje pogoltnilo čolna.

Zeja je pritisnila zopet z novo silo, z novo krutostjo. Začel je griziti konec roba in se željno oziral v oblake, da bi se jih nebo usmili in jim zopet poslalo dobrodejne dežja.

Tudi Zdravko je znova začutil silno muko in po vseh starih splezal po klopih, da bi zalotil kje še kak ostanek mokrote. Milanovič ga je videl, kako se je naslonil ob jambor in začel z jezikom lizati mokri les. Zamjan se je v neki brezupni brezskrbnosti sklonil čez čoln in si z morsko vodo močil razbeljeni obraz in prsi.

V divjih skokih je begal čoln med požrešnimi, rjovečimi valovi, ki so ga vsak hip žugali potegniti v globočino. "Primi dečka in vrzi se z njim na tla!" zadoni hipoma med šumenjem in hrumenjem valov Milanovičev glas.

Zamjan hitro pograbi otroka in bliskoma plane z njim pod bližnji klop. V istem trenutku prihrumi za čolnom velikanski val, da je njegov greben segal visoko nad jambor. Milanovič iztegne noge in jih upra v zadnji klop, razširi hrbet in odločno in brez strahu zagradi za krmilo, kajti dobro je vedel, da mu gre sedaj za življenje in smrt. Val je zgrabil čoln in ga vrgel iz doline med valovi na greben. Silen udarec je zadel Milanoviča v hrbet in mu za trenutek vzel sapo, a vkljub temu se ni ganil s svojega stališča.

Val se je zgrnil nad čolnom, ki je bil takoj do polovice napolnjen z vodo, nato pa šumeče planil dalje, ko je ravno čoln zopet zdrknil v dolino. Tako je zopet izurjena Milanovičeva roka otela čoln gotove pogube. Zamjan je nato na Milanovičevo povelje odložil otroka, ki je bil od strahu in bojazni napolnjen mrtve, poravnal mokre, po čelu viseče lase, nato pa vzel zajemalko in začel odstranjevati vodo iz čolna.

Med tem je čoln še dalje begal po razburkanem morju s svojim bridkosti polnim bremenom: tam je ležalo mrtvo, premočeno truplo vdovino; tu je, kleče na kolenih, okostnjaku podobno bradat možak plal iz čolna vodo; ob krmilu je sedel krmar z divje žarečimi, globoko udrtimi očmi, z bledeimi, razpokanimi ustnicami in z razmršeniimi, mokrimi lasmi, končno malo, trepetajoče telesa na tleh, ročice sklenjene kakor v molitvi, obrazek smrtnobled in prevzet od prestalega strahu in trpljenja.

Proti poldnevni so solnčni žarki vendar prodrli skozi težke oblake in morje se je zabliskalo v tolažilni solnčni svetlobi. Močni veter je pihal še celo popoldne in ko se je pred solničnim zahodom polegel, je bil Milanovič tako izmučen, da se je kar opotekal, ko je hotel vstati in Zamjannu prepustiti krmilo. Zgrudil se je onemogel poleg mrtvega trupla na tla in tam brez zavesti obležal. Zamjan ni niti poskušal mu pomagati, kajti menil je, da je že mrtve. Tudi njemu se je začelo vrteči v glavi; jezik mu je bil tako otekel, da so ga bila usta polna; kakor Milanoviča tako se je tudi njega polastila neka omotica, da so roke nehote in nevede izpušile krmilne vrvice, sam je pa topo in brezizrazno gledal v morje in bil vsak trenutek pripravljen pozdraviti bližajočo se smrt kot ljubo rešiteljico iz neznosnega trpljenja.

Čoln, prepuščen sam sebi, je kakor lahna lupina begal po morski gladini in minula je ena ura, ne da bi se kdo v čolnu kaj zmenil. Končno je vendar zastokal Milanovič in se zganil. Ko ga je Zdravko videl čuječega, se je spazil k njemu in ga začudeno ogledoval, ker ni mogel umeti njegovega nenavadnega obnašanja.

Milanovič si pomane oči in čelo. "Kje sem bil? Kaj se je zgodilo?" Zagledal je pred seboj dečka, ki je sedaj plašno ogledoval še vedno spečo mater. Pri tem žalostnem prizoru se mu je zopet povrnila zavest. Z največjim naporom se je dvignil, a takoj zopet s težkim vzdihom padel nazaj.

Deček, ki se je čutil sedaj popolnoma zapuščenega, je naenkrat začel mlo ječati in tožiti, a razločiti ni bilo drugega, kakor včasih besede "mamica" in "voda". Sočutje z nesrečnim otrokom je dalo Milanoviču novih moči, da je vstal, stopil k njemu, ga vzel v naročaj, ga božal prijazno po licih in mu šepetal:

"Vode, moj ljubček, nimamo, pač pa ti hočem dati kosček kruha."

S temi besedami ga je nesel k zaboji, kjer so hranili živež, ga posadil na tla in odprl pokrov; a glej, nudil se mu je strašen prizor, da bi bil vsled tega padel skoraj v nezavest. Morska voda je bila prodrila v zaboj, premočila vso njegovo vsebino, da ni bilo niti kosčka več žvitnega, steklenice z rumom je pa premetala sem in tja in pobila vse razven ene.

"Usmiljeni Bog, sedaj še to!" se je izvil iz Milanovičevih prsi, ki je z roko pograbil za jadro, da ne bi strmo glasil v valove. "Gospod, Gospod! Hudo nas tepe Tvoja vsemogočna roka. — Zamjan, sedaj nimamo niti trohice živeža več!"

"Da, da, sedaj smo blizu pogina," je pritrdil nemo Zamjan, ne da bi se ganil z mesta; "kmalu pride smrt — o, da bi bila že tukaj!"

"Dragi moj, tako nikakor ne smemo še govoriti," je začel zopet tolažiti in bodriti Milanovič, dasi je bilo tudi njemu prav tako tesno okrog srca. "Morda veva vendar izkušnje, da kjer je življenje, tam je tudi še upanje. Poj-

di in vžij par kapljic ruma." Nato je prijel steklenico, ponudil nekoliko dečku, nalil pol kupice Zamjannu in tudi sam izpil en požirek. To je bilo trenutno krepičilo, ki je prav posebno poživilo Zamjana.

"Ah," je dihljal globoko, "ako dobro mi je storila ta pijača. — Vendar kaj pomaga," pristavi takoj ves obupan, "saj moramo biti prepričani, da nobeden izmed naju ne bo mogel kedaj pripovedovati o teh strašnih dnevih."

Dečka je pijača omamila, da je zaspal. Zato je menil Milanovič, da je sedaj najpripravnejši trenutek, da spravi mrtvo vdovo k večnemu počitku. "Zamjan," je pošepetal mornarju, "vstopi se pred spečega otroka, da me ne bo mogel videti, če bi slučajno odprl oči; pokopati hočemo namreč njegovo mater."

Mornar je storil, kakor mu je bilo rečeno. Milanovič je prijel mrtvo truplo, ga položil na rob čolna, zmolil en očenaš za dušo rajnice in nato je truplo lahko zdrsnilo v morske valove, ki so ga v trenutku zagnili.

"Cetrta žrtev," je vzdihnil otožno Milanovič; "sedaj smo še trije! O Bog, o Bog, usmili se nas!"

Zamislil se je. Njegove misli so letele takoj v daljavo k njegovi mladi ženi. Srce mu je hotelo počiti, ko je mislil, kaj bode z njo, če on pogine. Noč in dan misli nanj, ga spremlja s prisrčnimi molitvami in komaj čaka, da pride čas, ko bodo ročice zopet cvelete, ptice znašale svoja gnezda, ko jo bode vsako jutro svetlo solnce pozdravilo s sladkimi besedami: "Danes morda pride, danes ga bodeš zopet potisnila na svoje srce!" Kako bo njeno ljubeče srce preneslo grozovit udarec, kadar bo izvedela, da se je "Adrija" razbila in potopila.

To so bile one misli, ki so mu neusmiljeno trgale srce, da mu je skoraj zastajala sapo. Spoznal je kmalu, da ne sme tega premišljevat dalje, ako noče zblazniti. Zato stopi k dečku in reče Zamjannu, ki je še vedno zvesto stal pred njim: "Stvar je končana." Nato je sedel h krmilu in zrl v spečega dečka. Ta se kmalu zdrami in začne klicati mater. Milanovič ga vzame v naročje, pritisne glavo na svoje prsi in ga poljubi na čelo: "Tvojo mamico, ljubček moj, je vzel ljubi Bog in jo peljal k tvojemu očetu."

"Toda ljubi Bog je tam gori in moj atek tudi," začne Zdravko in pokaže s prstom proti nebu, "torej sem sedaj popolnoma sam."

"Ne, srček, nisi sam, nisi zapuščen, zakaj si moj, popolnoma moj; ne jokaj, saj te imam prav tako rad, kakor mamica."

(Dalje prih.)

K jedi in od jedi.

Nihče naj ne hodi za mizo k jedi, če ne čuti lakote, in vsakdo naj vstane od mize, bržko je svojemu gladu zadostil. Splošna napaka je, jedati vsak čas, ne da bi bil človek lačen, in ostajati za mizo, ko je obed končan. Odtod prihajajo mnoge prebavne nepravilike, kakor omotičnost, zapečenost in glavobol. Jezik je navadno nečist,okus je zoprn v ustih in diš smrdljiv. Potrebno vam je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ki brž očisti celo telo in potem okrepi prebavila. Priporočljivo je v boleznih želodca, drobja in jeter. V lekarnah. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago. Glejte, da vas ne zgoda ne nade nepravilne. Imejte vedno steklenico Trinerjevega linimenta pri roki, ki brž prežene bolečino.—Adv.

POZOR, ROJAKI!

Dva tisoč akrov dobre rodovitne zemlje sem sedaj dobil od raznih farmarjev in od kompanije. Zemljo prodajam od \$15 do \$20 po akro, ne pa obdelana zemlja; obdelana zemlja ali pa stare farme pa po dogovoru na kakem prostoru si kdo želi ali izbere, in na lahke obroke. Ni potreba prece vsega plačati, da se le nekaj da pred in drugo, da se plača vsako leto po nekoliko. Zemljo imam blizu mest Greenwood, Willard in Norsville in sploh v celem Clark Countyju, kjer si kdo izvoli. Ne pozabite pa to, da kateri pride prej, ta si boljše zemljo lahko izbere in dobi. Zatorej dragi rojaki, ako želite biti zadovoljni kmeti, kakor sem jaz, si kupite zemljo. Sedaj se vam toplo priporočam. Obrnite se naravnost do mene.

Gregor Seliškar, Greenwood, Wis.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA

Direktna črta med New Yorkom in Avstro-Ogrsko.

Nizke cene

Dobra postrežba, električna svitljava, dobra kuhinja, vino brezplačno, kabine 3. razreda na parobrodih Kaiser Frants Josef I. in Martha Washington.

Na ladajah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbni parobrodi na dva vijaka.

Laura — December 31st.

Belvidere — January 17th.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrni na glavne zastopnike:

PHELPS BROS. & CO.

2 Washington St., New York, N. Y.

ali na njih pooblaščenih zastopnikih v Zjed. državah in Kanadi.

Rex in Moose Pivo

NAJBOLJŠE NA SVETU.
Razprodaja

FRANK TRAMPUSH

VIRGINIA, MINN.

Duluth Brewing & Malting Co.

Duluth, Minn.

N. W. Phone 809.

MIHAEL KOČEVAR

SLOVENSKI GOSTILNICA

Cor. Ohio in State Sts. Joliet, Ill.

LONGFLOS & LIBERŠER

1014 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Slovenska

BRIVNICA IN KOPALIŠČE

Delo hitro in solidno.

Priporočava se cenj. rojakom.

Michael Conway

106 Loughran Bldg.

Cass and Chicago Sts. JOLIET

Cyclone in Tornado Insurance

Posojuje denar, zavaruje

proti požaru

SURETY BONDS

Chicago tel. 500 (Five hundred.)

Antonija Rifel

izkušena babica.

N. W. Phone 1042.

512 N. Broadway Joliet, Ill.

Frank Bambich

urar in zlatar,

5270 Buttler St.

PITTSBURGH, PENNSYLVANIA.

Phone Canal 498.

August Poglajen,

2300 S. Robey Street

CHICAGO, :: :: ILLINOIS

Gostilna

SE PRIPOROČA ROJAKOM.

A. M. SMELSER, izdelovalec.

J. E. SEEBOLD, ravnatelj.

Phone 474 w. Nad poštnim uradom.

FOTOGRAFIČNI STUDIO

Slovenci v LaSalle in okolici, pridite

in pogledajte naše slike in gotovo

bodete zadovoljni.

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.

Ko imate kaj opraviti s sodnijo

oglasite se pri meni.

ZA Zavarovanje

proti požaru, mala in ve-

lika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169

Joliet, Ill.

Vsem Slovencem in Hrvatom pripo-

ročam mojo gostilno

"HOTEL FLAJNIK"

3329 PENN AVENUE

v kateri točim vedno sveže

PIVO, ŽGANJE, VINA IN RAZNO-

VRSTNE DRUGE PIJAČE.

Priporočam se cenjenemu občinstvu v

najboljše obisk. — Vsi znanci

in neznanci vedno dobrodošli!

NA SVIDENJE!

P. & A. Phone 351-W.

Geo. Flajnik, lastnik

3329 Penna Ave. Pittsburg, Pa.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kali-

fornjsko vino, dobro žganje in tržim

najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Garnsey, Wood & Lennon

ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

National Studio

(R. PAWLOVSKI.)

515-517 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

Edina slovanske fotografije v

Jolietu.

Zmerne Cene. Najboljše delo.

Joliet Steam Dye House

Professional Cleaners and Dyers

STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass

Oba telefona 488.

The Will County

National

Bank

of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne uloga

ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,006.00

C. E. WILSON, predsednik.

Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.

HENRY WEBER, kašir.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

DVE PISARNI

V So. Chicago, Ills.:

Soba 218 — 9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

V Chicago, Ills.:

Soba 612 — 155 North Clark Street

Telefon: Randolph 810.

Rojaki, če hočete imeti lepo očišče-

no perilo pošljite ga v edino slovensko

perilnico v mestu

WELNITZ LAUNDRY

106 N. Bluff St., Joliet.

N. W. tel. 218. Chicago telefon 924.

Naše delo je izborna. Podpirajte

domačo obrt!

WINE GARDEN SALOON

(po domače: Vinski vrt)

MARKO MATEKOVICH, Gilbert, Minn.

Točim najboljšo pivo, domače vino,

fina žganja in tržim dišeče smodke.

Rojaki dobro došli!

JOSIP ZALAR

JAVNI NOTAR,

1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

izdeluje vsakovrstne pravoveljavne li-

stine in izvršuje vse v notarsko stroko

spadajoče zadeve za Združene Države

in staro domovino.

Chicago tel. 1048, N. W. 770.

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najboljše sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih
sladkih pijač za krepičilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje
izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St.

Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

A. NEMANICH, preda. M. STEFANICH, tajnik. S. OLHA, blag

Slovenian Liquor Co.

1115-17-19 Chicago St
JOLIET, ILL.

GLAVNICA \$50,000.00.

Ustan. in inkorp. leta 1910

Družba naznanja rojakom, da ima veliko zalogo izvrstnih vin, žga-
nja in drugih pijač, koje prodaje na debelo.
Rojakom se priporoča za obila naročila.

Pišite po cenik v domačem jeziku, ali pa po našega potovalnega
zastopnika.

Potovalni zastopnik: Fr. Završnik.

Naše geslo: Dobro postrežba; vašepa bodi: Svoj k svojmu!

Ilirija Grenčica v steklenicah in Baraga

Zdravilno Grenko Vino.

ROŽE IZ DUHOVNEGA SVETA.

A. T., slovenski delavec.

(Dalje.)

Človek je po božji podobi vstvarjen in kot tak tudi ostane, četudi to nekatere ne ugaja in bi radi človeka naredili za žival; če tudi se odrekajo svoji človeški časti in dostojanstvu in hočejo biti rajši potomci ostudne živali, kakor pa otroci božji. Kar je Bog uredil, tega ne more nihče spremeniti. Kar je Bog zasadil v človeško naravo, tega ne more človek izruvati. Za človeka velja le dvojje: živi, kakor je človeku določeno živeti, drži se poti, ki je človeku od Boga odmerjena, ali pa postaneč najslabša, najzaničljivejša stvar in se ponižaj pod žival. Med človekom in živaljo je na en in na drugi način nepremostljiv prepad. Kdor ne mara biti človek, tudi kakor žival ne more biti.

Kakor postaneš umazan, ako se dalje časa ne umiješ, in kakor postaneš lačen, ako dalje časa ne vžiješ hrane, tako postane tudi tvoje srce, tvoja vest in domišljija umazana, ako se večkrat ne umiješ in opereš s krvjo Kristusovo in milostjo božjo; opeša in obneme tvoja dušna moč, ako večkrat ne nahraniš svoje duše z nebeško hrano presvete zakramenta, molitvijo in svetim premišljevanjem. In kakor cvetlica, ki se ne obrača po solncu, hira in nazadnje zveni, ravno tako bo tudi tvoja dušna moč hiral, njena lepota venela in nazadnje tvoje dušno življenje umrlo, ako se ne oziraš k svojemu Bogu, te ne obseva solnce Njegove milosti in ne rosi na te Njegov blagoslov. In kakor popotnik, ki hodi po nevarnih potih brez vodnika in tovariša, ki bi ga vodil po pravi poti, mu v potrebi pomagal ter ga varoval, zajde na napačno pota, se izgubi, pade med razbojnike, ki ga oropajo in ubijejo, ravno tako boš tudi ti zašel s poti, ki vodi proti nebesom, na napačno in kriva pota, v zmote in nevero, padel med razbojnike, grehe in hudobije, ki te bodo oropali milosti božje in tvojo dušo umorili za večno življenje, ako se zvesto ne držiš svojega dobrega pastirja, najboljšega vodnika, prijatelja in tovariša, nebeškega učnika Gospoda Jezusa, ki se z njim združimo pri svetem obhajilu.

Človeški um je omejen in otemnjen in zato se ne moremo vselej in popolnoma nanj zanesti, ampak moramo Boga prositi za razsvetljenje. Kdor sam sebi zaupa, da ima le on vedno prav, se ne posvetuje z Bogom, ne vpoštevava naukov in nasvetov drugih in se le svoje trme drži takrat, ko ima on prav, držal se bo svoje trme tudi takrat, ko bo v zmoti. Zato kadar misliš, da imaš ti prav, bodi pripravljen svojo voljo vkoliti drugemu, ki bi ti dokazal, da se motiš. Največja nevarnost za človeka da se zmoti in zajde je, ako se ima za nezmotljivega in ima neomejeno zaupanje do samega sebe, ker ga svojeglavnost tako zaslepi, da zmote ne spozna in jo ima za resnico; mnogokrat jo pa tudi spoznati ne more, ker jo preiskuje sam, se ne posvetuje z Bogom in se ne ravna po pogovoru; več glav več ve, več oči več vidi.

Dokler smo v čednostnem življenju majhni in slabotni, se nam dozdevajo popolne čednosti kot velikanske, nebotične in nedostopne gore, na katere mislimo da nam ne bo mogoče nikdar dospeti in nas navdajo malosrčnost, da le počasi proti njim stopamo in kar nič ne mislimo, da bi kdaj na nje dospeli. Če pa svojo pot proti njim stavimo, četudi brez upanja, le nadaljujemo, pa kmalu vidimo, da so toliko manjše in pot do njih toliko lahkejša, kolikor bolj se jim blizamo. Ko pa do njih dospemo, so nam kot igrača in imamo veselje in srečo v njih. In kakor prej nismo vedeli kdaj in kako bomo do njih dospeli, tako zdaj tudi sami ne vemo, kdaj in kako smo dospeli do njih.

Na ljudi se ne moremo popolnoma zanesti, ker so zmotljivi, slabi in nestanovitni. Popolnoma zanesti se moremo le na Boga, ki je večna in nezmotljiva resnica, ki je vsemogočen, neskončno moder in zvest. Zato pa, da smo sami dobri, moramo prositi Boga. Ravno tako pa moremo za svoje prijatelje imeti, njim verjeti in na nje se zanesti, le take, ki so bogaboječji, ki Bogu služijo in Ga za svet in pomoč prosijo. Zatorej ne verujmo čistim, ne poslušajmo onih, ki ne iščejo pri Bogu sveta in razsvetljenja, ampak se Boga zaničujejo, ga hudo žalijo, se še celo proti njemu vojskujejo ali ga taje in jih ne vodi modrost in resnica, ampak slepa strast, ki vodi le v propad in nesrečo. Zato moremo verjeti in zaupati le onim, ki prosijo Boga razsvetljenja, sveta in pomoči in jih vodi božja resnica in modrost. Le take moremo imeti za vodnike, ki se ne vodijo sami, ampak jih vodi Bog, ne pa one, ki so sami slepci.

Kolikor bolj je kdo veren in vdan Bogu, tem bolj in pravičnejši je in tem lažje se nanj zanesemo; in kolikor sovražnejši je kdo proti Bogu in Njegovi cerkvi, kolikor brezvernejši in brezbožnejši je kdo, tem večji goljuf je in zapeljivec, tem nestanovitnejši in nezanesljivejši je in toliko

manj se moremo nanj zanesti, da nam oznanjuje resnico, da skrbi za našo srečo in blago.

(Dalje pride.)

CENIK MOLITVENIH NABOŽNIH, PODUČNIH IN ZABAVNIH KNJIG

katere se dobe v

KNJIGARNI AMER. SLOVENCA, JOLIET, ILLS.

MOLITVENE KNJIGE.

Krščanski Zakon ..... 75c in 1.00
Marija Varhinja, zlata obr. 75c in 1.00
Nebeške iskricke, zlata obr. 75c in 1.00
Otroška pobožnost, zlata obr. 25
Rajski glasovi, zlata obreza 75c in 1.00
Sv. Ura, zlata obreza, velike črke ..... 75c in 1.00
Skrbi za dušo, usnje, zlata obreza ..... 75c in 1.00
Zvonček Nebeški (hrvaška) zlata obreza 1.25
Put u Nebo (hrvaška), usnje 1.25
Put u Nebo (za dekleta i žene—hrvaška) 1.25
Key of Heaven (angleška) 1.00 in 1.50
Jesus My Love (angleška) 1.00

PODUČNE IN ZABAVNE KNJIGE.

Ali Boga Stvarnika res ni treba 25c
Amerika, ali povsod dobro — doma najboljše 20c
Angleščina brez učitelja 40c
Arumugam, sin indijskega kneza. Dogodljaji spreobrnjenega indijskega princa 20c
Babica 50c
Beatni dnevniki 20c
Bahovi huzarji in Iliri 75c
Bajke in povesti 75c
Belgrajski biser. Pov. iz starih dni 20c
Beneška vedeževalka ali prokletstvo in blagoslov 25c
Berač. Povest. — Elizabeta. Črtice 20c
Bitka pri Visu 1. 1866. .... 25c
Bled sedaj in nekdaj 20c
Božja kazna. — Plavec na Savini. — Čudovita zmaga 20c
Boj s prirodo. — Trekova Urška. 20c
Boj in zmaga. Povest 25c
Bojtek, v drevo vpreženi vitez 20c
Božični darovi. Povesti 20c
Burska vojska 25c
Cvetina Borogradska. Povest 40c
Cvetke zelene in zvene za mlade in stare 25c
Čas je zlato 25c
Ciganova osveta 25c
Črni bratje. Povest 20c
Darovana. Povest 25c
Doma in na tujem 25c
Domači zdravnik 60c
Emanek, lovčev sin. — Berač 20c
Erazem Predjamski. Povest iz petnajstega stoletja 20c
Evstahij. Povest 25c
Feldmaršal grof Radecki 20c
Ferdinand 25c
Frank baron Trenk, vodja hrvaških pandurov 25c
Friderik Baraga 50c
General Lavdon, oče vojakov imenovan 20c
Godčevski katekizem; Zenitne ali svatbine navade in napitnice 20c
Gozdarjev sin. Povest 20c
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja, 2 zvezka po 75c
Grizelda, kmetica in grofica 20c
Hedvika banditova nevesta. Povest 20c
Hitri računar 40c
Hmeljevo cvetje. — Marijina podobica 25c
Izdajavec. Zgodovinska povest iz turških časov 25c
Izpuščena sreča. Povest 20c
Izdor, pobožni kmet. Povest 20c
Izza mladih let, pesmi 30c
Jagnje. — Starček z gore 30c
Jaromil. Češka narodna pravljica. 20c
Jernač Zmagovav. Povest. — Med plazovi. Povest tirolskega goskega župnika 25c
Jozafat, kraljevi sin Indije 25c
Jakoba Aleševca izbrani spisi, I. zv.: Kako sem se jaz likal, I. del. — Doma. — V šolo. — Začne se nemščina. — Klosterski muc. — Z nemščino gre naprej 75c
Jurčičevi zbrani spisi, vsak zvezek 50c
1. zv.: Deseti brat. Roman 50c
2. zv.: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja. Cena 50c
3. zv.: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovka sodba v Čišnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine. Cena 50c
4. zv.: I. Tihotapec. Jovest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojinje. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest. Cena 50c
5. zv.: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. — III. Sin kmetskega cesarja. Po-

vest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest. Cena 50c
6. zv.: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črtice iz življenja političnega agitatorja 50c
9. zv.: I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Med dvema stoloma. Izviren roman. Cena 50c
10. zv.: I. Rokovnjači. Zgodovinski roman. — II. Moj prijatelj Jamralec. — III. Šest parov klobas. — IV. Po tobaku smrdiš. — V. Ženitev iz nevoščljivosti. Cena 50c
11. zv.: I. Tugomer. Tragedija. — II. Berite Novice! Vesela igra. — III. Veronika Deseniška. Tragedija. — IV. Pripovedne pesni 50c
Kako je izginil gozd. Povest 20c
Kako naj se pišejo zasebna pisma 50c
Katekizem za kat. slov. šole v Ameriki 25c
Kanaček, Kresnica. — Kapelica v gozdu 20c
Kiržali, podonav. povest 50c
Kmetijsko gospodarstvo 75c
Knez Črni Jurij, osvoboditelj Srbije. Zgodov. povest 20c
Kraljičin nečak. Zgodovinska pov. 25c
Krištof Kolumb in odkritje Amerike 20c
Koliščina in stepe. Povest 20c
Kraljica Draga, izvirna povest iz srbskega kr. dvora 25c
Križem sveta. Zgodovinska povest 50c
Krvava noč v Ljubljani. — Domo-ljubje sile. — Najdeno srce 50c
Krvna osveta. Povest 20c
Laznjivi Ključek 20c
Ljubite svoje sovražnike. Povest 20c
Lurški čudeži \$1.00
Ludevit Hrastar. — Golobček 25c
Ludovik, mladi izseljenec 25c
Maksimilijan I., cesar mehiškanski, 20c
Marica. Povest 40c
Mali vseznalec — Mali vedež 25c
Malo življenje. Povest 45c
Marija hči polkova, zgod. povest 25c
Marijina otroka. Povest s kavka-Marjetica. Idila 50c
Maron, krščanski deček 25c
Materina žrtev 20c
Mati božja dobrega sveta, povest 50c
Mati božja na blejskem jezeru 25c
Matevž Klander. — (Spiritus familiaris. Zgodovina motniškega polža. Gregelj Košenina) 20c
May, Eri. Povest 20c
Mirko Poštenjakovič. Povest 20c
Mlada mornarja. Povest 25c
Mladi samotar. Povest 20c
Mladim srcem 40c
Mlinarjev Janez. Slovenski junak ali uplemenitba Teharčanov 50c
Medvedji lov. — Čukova gostija 40c
Močni baron Ravbar 20c
Mož Simone 50c
Mrtvi gostac 25c
Na Jutrovem 40c
Na preriji. Povest 20c
Na divjem zapadu 50c
Najboljša dedščina. — Leseni križ 25c
Narodne pripovedke v Soških planinah 20c
Naseljenci. Povest 20c
Našlenikova hči, cvetlica pustinja, 20c
Naš Dom 20c
Nedolžnost, preganjana in poveljana. Povest 25c
Nikolaj Zrinski 25c
Nekaj iz ruske zgodovine 20c
Nesrečnica. Povest 20c
Nezgodna na Palavanu. Povest 20c
Od Leona do Pija 20c
Odgovori na ugovore proti sv. veri 30c
Pavliha v slov. obleki. Smešne pov. 20c
Pavlina 25c
Pesmarica — Slovenska 50c
Pesmi — Janko Zirovnik 30c
Pirhi. — Ivan, turški sužen. — Krščanska obitelj 25c
Pisana mati 50c
Pisanice, pesmi za mladino 50c
Ponižani in razžaljeni 50c
Poduk rojakov ali kazipot v Amer. 40c
Poslednji Mohikanec. Povest 20c
Postojnska jama 20c
Potop \$1.00
Potovanje v Liliput 20c
Povođenj 25c
Pauk zaročenecem in zakonskim 75c
Praški Judek 20c
Pred nevihto, novela 25c
Preganjanje indijan. misijonarjev 25c
Pregovori, prilike in reki 30c
Prešeren in Slovanstvo 50c
Prešernove poezije 75c
Pri našem cesarju 25c
Pri Vrbovcem Grogi. Povest 20c
Pridni Janezek in hudobni Mihec 35c
Prihajač. Povest 50c
Naročilom je pridejati denar, Money Prince Evgenij Savojski, slavni junak in vojskovodja avstrijski. Zgodovinska povest 20c
Pripovedke za mladino, I. in II. zv. 20c
Prisega huronskega glavarja 25c
Prvič med Indijanci. Povest 25c
Prst božji 20c
Rdeča in bela vrtnica 25c
Ribičev sin. Pravljica 20c
Riemanje, cerkveno vprašanje 25c
Robinson stariši in njegove čudovite vožnje in dogodbe 50c
Ročni slov.-angl. in angl.-slov. slovar 75c
Rodbinska sreča 30c
Roparsko življenje. Povest 20c
Roza Jelodvorska 35c
Rusko-Japonska vojna 50c
S prestola na morišče ali nesrečna kraljeva rodbina. Zgod. povest, 20c
Saljivi Jaka ali zbirka najboljših kratkočasnic za slov. narod, 2 zv. po 20c
Sanjske bukve 40c
Senilia, povest 20c
Slavček. — Nema deklica 20c

Slovenski šaljivec. Zbirka najboljših kratkočasnic, I.—III. 25c
Slovnica—slov.-angl. za učenje angleškega jezika, vez. \$1.00
Solnce in senca. Povest 20c
Spise 20c
Spisovnih, ljubavnih in ženitovaniških pisem 30c
Srečolovec. Povest 20c
Stanley v Afriki 25c
Stezosledec. Povest 20c
Stoletna pratika od 1901 do 2000, vezana 75c
Strelec. Povest 20c
Sultanovi sužnji. Carigradska pov. 30c

Ako bi slučajno mi ne imeli ene ali druge izmed omenjenih knjig morajo naročitelji počakati par tednov. Ko knjige dospejo, jih pa pošljemo vsakomur. V trgovski zvezi smo z skoro vsemi knjigotrci v stari domovini, za to lahko izpolnimo vsako naročilo v najkrajšem času.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704
Office hours:
9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.
Dr. S. Gasparovich
Slovenski Zobozdravnik.
Joliet National Bank Bldg.
4th Floor, Room 405.
JOLIET, ILLINOIS.

Naši cenjeni čitatelji in čitateljice! Naročajte in Priporočajte vsem svojim znancem dober kat. list "AVE MARIA" (naslov)
21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

To je prvi in edini slovenski nabožni list v Ameriki. Naročnina \$1 na leto. Prinaša vsepolno podučnega in zabavnega berila. Dolžnost vsakega hišnega gospodarja je, da si naroči list "AVE MARIA". V tem listu ni strupa. Čim prej ga naročite tem bolje za Vas in Vašo družino, ki bi morala imeti dober slov. in kat. list pri roki, da se ne spridi z zlobnimi časopisi, ki preže in vlečejo mnoge mladne rojake v prepad brezverstva, in končno v pekel že na tem svetu. Naročajte dober list "Ave Maria".

TROST & KRETZ
— izdelovalci —
HAVANA IN DOMAČIH SMOOK
Posebnost so naše
"The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.
Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na
108 Jefferson Street, Joliet, Ill.

Mi hocemo tvoj denar ti hočeš naš les
Če boš kupoval od nas, ti bomo vse lež postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.
Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cedrne stebra, desk iz singline vsake vrste.
Naš prostor je na Desplaines ulici blizu nevega kanala.
Predne kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi ti bomo zadovoljili in ti prihranili denar

J. W. LYONS
Nas office in Lumber Yard na voglu
DES PLAINES IN CLINTON STS

Naročite zaboj steklenic novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

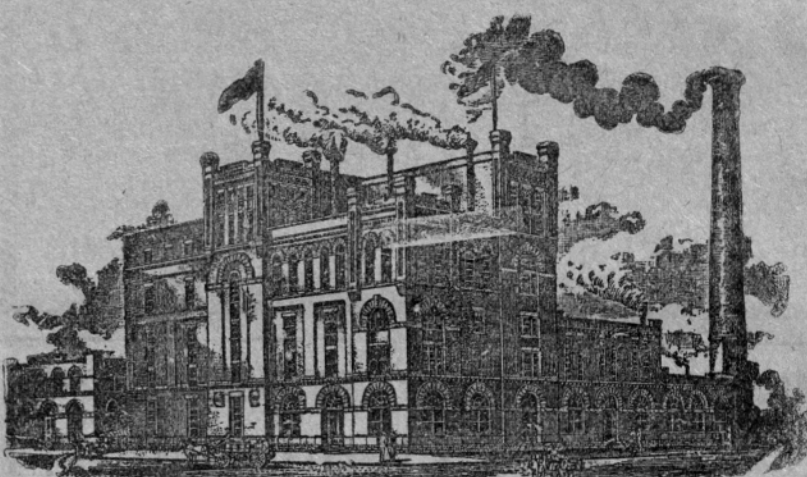
E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.

Chi. tel. 3399. N. W. tel. 1257.
Louis Wise
gostilničar
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
Sobe v najem in Lunch Room.
200 Jackson St. JOLIET, ILL.

MALI OGLASI.
GODBA ZA PLESE IN VSE DRUGE zabave, zmožna grati slovenske in drugonarodne komade, najnovejše. Z orkestrom ali plehovo godbo po unijski ceni. Tudi iščem slovenskih godcev. Telefon 703 N. W., 1521 Chic. Josip Stukel, 209 Indiana St., Joliet, Ill.

Fred Sehring Brewing Co.

PIVO V STEKLENICAH.
ephones 26. JOLIET, ILLINOIS. Cor. Scott and Clay Sts. Both Tel

John Vidmar
1112 North Broadway
JOLIET, ILL.
Kupujem in prodajam zemljišča, hiše in lote; zavarujem poslopja in pohištva proti ognju.

LOXOL
PAIN-EXPELLER
RESISTANT OFF ALCOHOL 20% FAIRBANKS & CO NEW YORK
F. AD. RICHTER & CO.
74-18 Washington St. NEW YORK

Kadar ne morete dobiti pristnega Pain Expeller-ja pri svojem lekarniku, pišite na: